

AKTUELNOSTI:

Odbor direktora EPCG donio odluku o realizaciji projekta revitalizacije HE „Perućica“ u periodu od 2018-2022.godine

str.
04.

DRUGI PIŠU:

Cijena struje ostaje ista za redovne platiše

str.
06.

INTERVJU:

Mr Silvio Brkić: Regionalno povezivanje je uslov opstanka nacionalnih berzi električne energije

str.
12.

SNABDIJEVANJE:

09.

SNABDIJEVANJE:
OJ PLJEVLJA
Naplata
tradicionalno dobra

AKTUELNOSTI:

19.

AKTUELNOSTI:
EPCG i online mediji
Blizu 11 hiljada pratilaca
na Fejsbuku, portal sve
popularniji

AKTUELNOSTI:

21.

AKTUELNOSTI:
"Focus" konferencija o komunikacijama
i inovacijama u javnoj upravi i javnim preduzećima
Nove medijske platforme traže
transparentniju komunikaciju
javne uprave

SADRŽAJ:

04. AKTUELNOSTI
Odbor direktora EPCG donio odluku o realizaciji projekta revitalizacije HE „Perućica“ u periodu od 2018-2022.godine
Investicija za produžetak životnog vijeka i pouzdan rad elektrane

05. DRUGI PIŠU
Pobjeda: intervju sa izvršnim rukovodiocem FC Snabdijevanje Nikolom Bezmarevićem

05. Cijena struje ostaje ista za redovne platiše

09. SNABDIJEVANJE
OJ PLJEVLJA
Naplata tradicionalno dobra

10. AKTUELNOSTI
Predstavnici crnogorskog energetskog sektora boravili u studijskoj posjeti Sloveniji
Upoznali se sa iskustvima u primjeni sistema trgovine emisijom jedinicama

12. INTERVJU
MR SILVIO BRKIĆ, DIREKTOR CROPEX-A
Regionalno povezivanje je uslov opstanka nacionalnih berzi električne energije

14. OBJEKTIV
PREDVIĐANJE MARKA KOSORIĆA IZ BALKAN ENERGY NEWS-A
Cijene električne energije u 2018. biće prosječno veće od cijena u 2019. godini

16. IZMEĐU DVA BROJA
Xv redovna skupština akcionara EPCG 30. decembra
U novembru potrošnja veća 17,6 odsto
Osposobljavanje za bezbjedan rad
Predstavnik EPCG na vježbi "Boka Bay 2017"
Sport: polovičan učinak košarkaša u biznis ligi
Cedis: nagrada za društvenu odgovornost

16. Miodrag Čanović ponovo predsjednik odbora direktora CEDIS-a

18. CRNA GORA
Ekonomski razvoj zavisi od pouzdanih energenata
Počela gradnja vjetroelektrana
Opštine sa sjevera da pomognu izgradnju mikro hidroelektrana

19. AKTUELNOSTI
EPCG I ONLINE MEDIJI
Blizu 11 hiljada pratilaca na Fejsbuku, portal sve popularniji

21. AKTUELNOSTI
"Focus" konferencija o komunikacijama i inovacijama u javnoj upravi i javnim preduzećima
Nove medijske platforme traže transparentniju komunikaciju javne uprave

DRUŠTVO:

30.

DRUŠTVO:

FK Sutjeska Nikšić

Velika je čast saradivati sa EPCG

NOVOGODIŠNJI DODATAK:

36.

NOVOGODIŠNJI DODATAK

impressum

ELEKTROPRIVREDA

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA

Doko Krivokapić

IZVRŠNI DIREKTOR

Igor Noveljić

DERIKCIJA ZA LJUDSKE RESURSE

IZVRŠNI RUKOVODILAC

Predrag Krivokapić

SEKTOR ZA KORPORATIVNE

KOMUNIKACIJE

RUKOVODILAC

Rajko Šebek

rajko.sebek@epcg.com

SPECIJALISTA ZA INTERNU KOMUNIKACIJU

Mitar Vučković

mitar.vuckovic@epcg.com

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Miodrag Vuković

miodrag.vukovic@epcg.com

REDAKCIJA

Olivera Vulanović

olivera.vulanovic@epcg.com

Marko Burić

marko.buric@epcg.com

KOMPJUTERSKA OBRADA

DPC D.O.O. Podgorica

Adresa redakcije:

Ulica Vuka Karadžića 2 Nikšić

Tel/fax: 040/204-223

E-mail: list.epcg@epcg.com

Web site: www.epcg.com

Izdavač: Elektroprivreda

Crne Gore AD Nikšić

Tiraž: 1200

Štampa: Grafo group D.O.O.

Podgorica

PREDSTAVLJAMO

Marija Petranović, specijalista za kontrolu i izvještavanje u direkciji za ljudske resurse

22. U ritmu argentinskog tanga

PREDSTAVLJAMO

SLUŽBA ZA ODRŽAVANJE OBJEKATA

23. Pripravni 24 sata dnevno

STRUČNI PRILOG

Optimizacija rada proizvodnih objekata elektroprivrede crne gore na day-ahead tržištu (i)

24.

25. REGION

27. SVIJET

DRUŠTVO

Epcg učestvovala u humanitarnoj akciji rotari kluba podgorica

Resursni centar za djecu i mlade "podgorica" dobio nove mobilne brajeve mašine poraz epcg na startu

Fk sutjeska nikšić - velika je čast saradivati sa epcg kk sutjeska nikšić - epcg najznačajniji sponzorpomoć za ju "zahumlje" i muzičku školu "dara čokorilo"

29. Vrijedne donacije koje mnogo znače

ZDRAVLJE

Dr Dunja Crnogorac -doktor

Stomatologije i diplomirani homeopata

Slično se sličnim liječi

33.

36. NOVOGODIŠNJI DODATAK

PUTOPIŠNA REPORTAŽA

RUŠEVINE ČUDESNE MOĆI (II dio)

40.

42. MUDRE MISLI

42. TESLA

AKTUELNOSTI

ODBOR DIREKTORA EPCG DONIO ODLUKU O REALIZACIJI PROJEKTA REVITALIZACIJE HE „PERUĆICA“ U PERIODU OD 2018-2022.GODINE

INVESTICIJA ZA PRODUŽETAK ŽIVOTNOG VIJEKA I POUZDAN RAD ELEKTRANE

Luka Jovanović

Mitar Vučković

Projekat revitalizacije generatora i zamjene blok transformatora u našoj najstarijoj velikoj hidroelektrani, vrijedan preko 10 miliona eura, realizovaće se fazno, u vrijeme godišnjih remonata. Najkasnije do kraja januara naredne godine trebalo bi da bude završena tenderska procedura i poznati isporučioći opreme i izvođači radova, pa će, prema utvrđenim prioritetima, četvrti agregat biti rekonstruisan već tokom avgusta 2018, kada će biti zamijenjen i prvi od pet blok transformatora. Uporedo sa revitalizacijom postojeće opreme i postrojenja počće realizacija druge faze modernizacije čiji je krajnji cilj ugradnja osmog agregata.

Pred timom HE „Perućica“ kojim rukovodi direktor, Dragan Čizmović, u narednom četvorogodišnjem periodu je obiman i izuzetno zahtjevan posao revitalizacije opreme i postrojenja Elektrane, poslije gotovo šest decenija eksploatacije.

Projektom, koji se realizuje radi produženja životnog vijeka i očuvanja visoke pogonske spremnosti tog energetskog objekta, predviđena je postupna revitalizacija svih sedam generatora, kao i kompletna zamjena pet blok-trafoa. Uporedo sa tim ući će se u realizaciju druge faze modernizacije HE „Perućica“ i stvarati uslovi za ugradnju osmog agregata.

Izvršni rukovodilac FC Proizvodnja, Luka Jovanović, smatra da postoji apsolutna potreba da se poslije toliko godina rada ozbiljno razmisli o laganom osvježavanju opreme i postrojenja HE „Perućica“, jer bi, eventualno, kvar na generatoru ili na

blok-trafou mogao uzrokovati zastoj od minimum jedne do dvije godine, što bi, kako je kazao, znatno smanjilo raspoloživu snagu elektrane i prouzrokovalo prilične gubitke u proizvodnji.

- Poslije višedecenijskog rada, jednostavno, došlo je do zamora materijala na opremi i postrojenjima, pa smo procijenili da je potrebno zamijeniti dotrajale komponente na agregatima i ugraditi nove, savremenije blok-trafoe. Na taj način znatno ćemo smanjiti troškove održavanja elektrane i podići nivo bezbjednosti pogona i osoblja, navodi Jovanović.

Generatori u HE „Perućica“ puštani su u pogon paralelno sa izgradnjom elektrane, u okviru tri faze. Prva dva generatora u pogonu su od 1960.godine. Dvije godine kasnije u pogon su puštena još tri, a 1976. i 6. i 7. agregat.

Elaboratom o opravdanosti revitalizacije generatora koji je, tokom 2016.godine, uradila kompanija „Končar-Institut za elektrotehniku“ iz Zagreba ustanovljeno je da pouzdan rad i produžetak životnog

vijeka elektrane za još 15-20 godina zavisi od kapitalnog remonta svih sedam generatora uz obavezno preizolovanje svih polova rotora, koji su poslije 50 godina eksploatacije izgubili izolaciona svojstva.

-Prvo ćemo revitalizovati generator G-4, koji je prije dvije godine, u periodu velikih dotoka, zbog ozbiljnih problema, bio duže van pogona. Nakon toga revitalizovaćemo redom sve ostale, ističe Jovanović naglasivši da će se blok-transformatori zamjenjivati po redosljedu kojim su i ugrađivani.

Radi izbjegavanja pretjeranog finansijskog naprezanja i zahvata čije izvođenje podrazumijeva duži vremenski interval, projekat će se realizovati fazno, u vrijeme godišnjeg remonta, po tačno utvrđenim prioritetima, a u zavisnosti od trenutnog stanja opreme i postrojenja. Prethodno će se sprovesti zakonom predviđena tenderska procedura za izbor najpovoljnijeg isporučioća opreme i izvođača radova.

AKTUELNOSTI

-Naša želja je da to budu naši evropski izvođači, možda čak i oni koji su nam ranije isporučili opremu, koja se pokazala dobrom. Oni i sada rade opremu sličnog tipa. Ako bi nam tenderska procedura to omogućila, a oni bili zainteresovani, najviše bismo voljeli da izaberemo upravo te proizvođače opreme, ali sve će zavistiti od kvaliteta ponuda koje budu pristigle na tender, ističe Jovanović.

S obzirom na to da je već pokrenuta procedura nabavke za očekivati je da će najkasnije do kraja januara naredne godine biti poznat isporučilac opreme te da će radovi na revitalizaciji četvrtog generatora, kao i zamjena prvog blok trafoa u našoj najstarijoj velikoj elektrani početi već tokom narednog remonta, u avgustu 2018.godine.

Tendersku dokumentaciju za nabavku, ugradnju i puštanje u rad blok transformatora 40.000 KVA, uradio je, 2015.godine, Elektrotehnički institut „Nikola Tesla“ iz Beograda. Prethodno je utvrđeno da je prvih pet blok transformatora, čiji je prosječni vijek eksploatacije znatno premašen, u veoma lošem stanju te da, s obzirom da je čvrsta izolacija vidljivo ostarila i izgubila mehanička (elastična) svojstva, postoji izuzetno veliki rizik od havarije koja bi rezultirala trajnim ispadom trafoa iz pogona.

Opravdanost zamjene postojećih transformatora novim potvrđuje se i kroz činjenicu da upotreba savremenih materijala i tehnologija pri izradi transformatora omogućava znatno manje ukupne gubitke u željezu i bakru od postojećih, a moraće se izgraditi i transformatorske kade za prihvatanje ulja u slučaju havarije ili izlivanja u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i Zakonom o zaštiti životne sredine.

-Ugradnjom novih transformatora povećaće se pouzdanost rada elektrane sa tehničkog aspekta, ostvariće se znatne uštede smanjenjem gubitaka sa ekonomskog stanovišta i riješiti problem transformatorskih kada sa aspekta zakonskih obaveza i poštovanja strogih ekoloških standarda, ističe izvršni rukovodilac FC Proizvodnja, Luka Jovanović. Prema procjenama referentnih firmi koje su ispitale stanje postojeće opreme i postrojenja, za zamjenu blok transformatora biće potrebno ukupno oko 4 miliona eura, dok je za revitalizaciju generatora potrebno izdvojiti oko 4,9 miliona eura, bez uračunatog PDV-a.

DRUGA FAZA MODERNIZACIJE HE „PERUĆICA“ STVORITI USLOVE ZA OSMI AGREGAT

Uporedo sa realizacijom projekta revitalizacije elektrane počće i druga faza modernizacije HE „Perućica“, koja podrazumijeva kompletnu sanaciju svih akumulacionih i derivatnih objekata, kao preduslova za ugradnju osmog agregata. Za realizaciju tog dijela posla zadužen je projektni tim Direkcije za razvoj i inženjering koji predvodi menadžer projekata, Boško Božović.

Mašinska hala i razvodno postrojenje 110 kV, izgrađeni su za posljednju, četvrtu, fazu izgradnje HE „Perućica“ u okviru koje je predviđena ugradnja još jednog agregata nominalne snage 58,5 MW. Time će se uvećati nominalna snaga hidroelektrane sa postojećih 307 MW na 365,5 MW, a protok vode do elektrane sa 68 m³/s na potrebnih 81,75 m³/s.

Osmi agregat bio bi priključen zajedno sa 6. i 7. agregatom na treći cjevovod pod pritiskom, koji je projektovan za propuštanje cijelog protoka od 3 x 12,75 m³/s.

Ukupna vrijednost projekta ugradnje osmog agregata procijenjena je na blizu 24 miliona eura, a na osnovu urađenih energetske analize dobiće se dodatnih oko 22 GWh električne energije godišnje, u prosječnoj hidrološkoj godini.

Prema riječima izvršnog rukovodioca FC Proizvodnja, Luke Jovanovića, u okviru priprema za ugradnju osmog agregata biće rekonstruisan postojeći odvodni sistem elektrane tzv. „vade“, kao i čvorišta kanala Zeta I -kompenzacioni bazen-ulazna građevina.

-Predviđena je sanacija i zamjena

opreme, kao i uvođenje digitalnog sistema rukovanja na zatvaračnicama: Slano, Krupac i Vrtac. Saniraćemo i ulaznu građevinu na kompenzacionom bazenu, kako bi mogla da primi odgovarajuću količinu vode koja je potrebna za povećanje postojeće snage HE „Perućica“, odnosno za optimalan i bezbjedan rad elektrane sa osmim agregatom. U prvoj fazi modernizacije, kao što znate, nadvišeni su kanali Zeta I, Zeta II i kompenzacioni bazen i prilagođeni kapacitetu elektrane nakon ugradnje osmog agregata, kazao je Jovanović.

U elektranama kao što je „Perućica“, koje su više od pola vijeka u pogonu i imaju veći broj agregata, ugradnja dodatnog agregata se sve više praktikuje i zbog pogonske rezerve, jer veći kvar na primarnoj opremi (generator ili blok trafo) može prouzrokovati duži zastoj, jednu, dvije ili više godina, odnosno smanjiti raspoloživu snagu elektrane i gubitak proizvodnje.

-U takvim uslovima, sa dodatnim novim agregatom, zamjena generatora i blok transformatora se može programirano odložiti ili produžiti na duži vremenski rok uz neke manje remontne radove na toj opremi, pojasnio je Jovanović uz konstataciju da će se ugradnjom novog agregata znatno popraviti i vitalnost Elektrane.

U zavisnosti od daljih poslovnih odluka kompanije mogući rok implementacije projekta ugradnje osmog agregata je 2023.godina.

DRUGI PIŠU

POBJEDA: INTERVJU SA IZVRŠNIM RUKOVODIOCEM FC SNABDIJEVANJE
NIKOLOM BEZMAREVIĆEM

CIJENA STRUJE OSTAJE ISTA ZA REDOVNE PLATIŠE

Nikola Bezmarević

Rast cijena struje na berzi uslovio uvećanje na ukupnom računu od 2,7%. Prvi put EPCG uvodi popust od 3 odsto za preduzeća, institucije, ustanove i sl., odnosno potrošače iz kategorije 'veliki potrošači' (isključujući direktne kupce).

Zbog čega je novom odlukom o utvrđivanju cijena električne energije došlo do povećanja od 6 odsto koje će se primjenjivati od 1. januara 2018. godine?

Sušni period koji je region i Jugoistočnu Evropu zahvatio krajem 2016. godine i tokom skoro čitave 2017., prouzrokovao je nedostatak značajne električne energije. Zbog toga je došlo do značajnog rasta cijena električne energije na referentnoj energetskej berzi u Budimpešti

(HUPX) koja je u odnosu na prethodni period skoro 30 odsto veća. Podsjetiti da cijene u Crnoj Gori zavise isključivo od slobodno formirane cijene snabdjevača uz zakonski definisana ograničenja koja su direktno vezana za cijene energije na toj berzi odnosno, da budemo precizni, cijene energije u Crnoj Gori se shodno članu 58 Zakona slobodno formiraju, dok su članom 249 Zakona predviđena određena ograničenja stopa rasta cijena koje je dužan da primjenjuje snabdjevač koji je do 01.01.2017. godine imao status Javnog snabdjevača. No i pored značajnog rasta cijene na berzi, EPCG nije vršila korekcije cijena energije koju isporučuje krajnjim kupcima, iako je utvorila oko 40 miliona eura više od planiranog za dodatni uvoz energije, a sve u cilju redovnog snabdjevanja svih

potrošača i taj problem nedostatka kupci nijesu osjetili.

I pored uvećanja cijene od 6 odsto za domaćinstva, cijena je i dalje ispod cijena na berzi. Možete li objasniti zašto?

Treba prvo istaći da se rast od 6 odsto odnosi na aktivnu energiju odnosno prvu stavku na računu. Tako da ukoliko se posmatra prosječni trenutni ukupac račun domaćinstava (bez PDV-a) sa potrošnjom od 400 kWh, planiranim povećanjem sa sadašnjih 34 € račun će se povećati na 34,92 €, što predstavlja uvećanje od 2,7 odsto na cjelokupnom računu. Dakle, predloženo povećanje cijene energije za domaćinstva i male kupce, značajno je ispod tržišne berzanske cijene. Zakon u članu 249 definiše da se cijena energije za domaćinstva i male

DRUGI PIŠU

kupce ne može povećavati iznad pondera cijene u prethodnoj godini i fjučersa za narednu godinu ali najviše 6%. Ponder prethodno važeće cijene i fjučersa za narednu godinu iznosi 43,03€/MWh i to je za 13,28% više od postojeće cijene, ali zbog ovog drugog ograničenja moguće povećanje je limitirano na 6%.

Sa druge strane najavili ste povećanje popusta za redovne platiše iz kategorije domaćinstva, ali i po prvi put i obračun popusta na računima potrošača iz kategorije 'veliki potrošači' koji redovno izmiruju svoje obaveze.

Tako je. Iako će popust predstavljati čisti trošak za kompaniju od oko 4,13 miliona eura u 2018. godini, cijeneći socio-ekonomski momenat, kao i želju da iskažemo poštovanje prema potrošačima koji redovno izmiruju svoje obaveze, EPCG je odlučila da se popust sa 10 uveća na 13 odsto za domaćinstva, što znači da članovi ZLATNOG TIMA neće osjetiti povećanje od 2,7 odsto. Presjekom stanja 31. januara 2018. godine, sva domaćinstva koja ne budu imala dug za utrošenu električnu energiju postaće članovi ZLATNOG TIMA koja će ostvarivati popust od 13 odsto na aktivnu energiju i na koje neće uticati najavljeni rast cijena energije. Radi se o oko 180 hiljada domaćinstava, ili oko 55 odsto potrošača iz te kategorije. Napominjem da smo odlučili da stimulišemo i lojanost potrošača iz kategorije 'veliki potrošači': preduzeća, institucije, ustanove i sl. koji redovno plaćaju račune i ti potrošači će po prvi put dobiti popust od 3 odsto. Popust se neće primjenjivati kod direktnih kupaca. Treba napomenuti i da EPCG u skladu sa kriterijumima Ministarstva rada i socijalnog staranja obračunava dodatno i subvencije socijalnim kategorijama i to u visini od 40% u slučaju da mjesečna faktura ne prelazi iznos od 60 eura, a ukoliko prelazi 60 eura iznos računa se umanjuje za 24 eura.

Kod potrošača se često komentariše da na računima ima previše stavki i da je cijena potrošene energija polovina računa dok im je ostalo nejasno zašto plaćaju.

Tako je, često se manipuliše tezom da

u ukupnom računu za struju samo mali procenat se odnosi na utrošenu energiju u odnosu na ostale stavke, kao i da to ostalo ne treba plaćati. Napomenuću da su stavke na računima definisane Zakonom o energetici i odlukama Regulatorne agencije za energetiku. Da napomenem da je sve što je uključeno u ukupan račun za energiju takodje uključeno i u svim računima u evropskim zemljama samo što je kod nas sve prikazano u cilju transparentnosti. Činjenice su sledeće, prosječni crnogorski potrošač iz kategorije domaćinstva plaća oko 45 odsto troškova za energiju a ostalo se odnos na mrežne usluge (prenos, distribucija, COTTE, OIE..). Inače, učešće energije u računima za električnu energiju u Evropi varira od 40 do 60 odsto. Visoka cijena mrežnih usluga uslovljena je karakteristikama Crnogorskog distributivnog konzuma kojeg karakteriše niska i naravnomjerna gustina potrošnje što uslovljava veliku dužinu mreže što uz nepovoljne reljefne karakteristike terena uslovljava velike troškove njenog održavanja i eksploatacije.

Često se navodi da je cijena električne energije u Crnoj Gori najveća u regionu, da li je to tačno?

Crna Gora je dominantno uvozna zemlja dakle postoji deficit električne energije, a kako sam rekao ranije, cijena zavisi od regionalnog tržišta na berzi na šta mi nemamo dominantan uticaj. Sa druge strane, u Srbiji, ili Bosni i Hercegovini situacija je drugačija kada je uvoz u pitanju. Srbija ima uravnoteženu potrošnju i proizvodnju a Bosna i Hercegovina izvozi oko 25 %, dok je Hrvatska je uvoznik kao mi. Tako se kreću i cijene, pa je u Hrvatskoj cijena za domaćinstva veća za preko 20% od cijene u Crnoj Gori, tako da cijena kod nas nije najveća u regionu kako se navodi u medijima. Sa druge strane, najjeftinije kilovate plaćaju građani Srbije i BiH. Medjutim, mogli ste primijetiti u medijima da Svjetska banka i MMF-a redovno upozoravaju na takvu netržišnu situaciju i već u nekoliko navrata dolazi do postepenog rasta cijena i u tim zemljama u cilju uravnoteženja sa tržišnim principima.

Očekujete li dolazak konkurencije i novih snabdjevača?

U skladu sa Zakonom o energetici i odlukama Regulatorne agencije za energetiku, tržište električne energije za sve kupce električne energije, osim domaćinstava, otvoreno je od 1. Januara 2009. godine. Za potrošače iz kategorije domaćinstva tržište je otvoreno od 1. januara 2015. godine. Trenutno važeća ukupna cijena za domaćinstva je oko 8,5 euro centi po kWh bez PDV-a (u ovu cijenu je uključena i naknada za obnovljive izvore energije od 0,47316 €/kWh, znači bez OIE ostvarena cijena za domaćinstva je oko 8 €/kWh). Ona se dijeli tako što oko 4 euro centi po kWh je proizvodna i regulisana aktivna energija (prve dvije stavke na računima) a ostalo do 8,5 euro centi po kWh su ostali troškovi takodje regulisani od strane RAE a to su CGES, COTEE, OEI, CEDIS itd.

Kao što sam rekao u Crnoj Gori učešće cijene u računima kao i relativno niske, ukupne i ispod tržišne cijene, dodatno smanjuje interes potencijalnih snabdjevača. Dakle, glavni razlog što nema novih snabdjevača je u nisko definisanoj tržišnoj cijeni energije koja za sada nije isplativa za nove snabdjevače.

Da li redovne kupce očekuju neke nagrade kao u ranijem period?

Za potrošače koji redovno izmiruju svoje obaveze, pripremamo nagradnu igru, kako je to bila praksa i prethodnih godina. Kao što sam rekao, 31. januara 2018. godine svi potrošači iz kategorije domaćinstva koji ne budu imali dugovanja po osnovu utrošene električne energije postaće novi članovi Zlatnog tima. A svi oni će se automatski naći u bazi za izvlačenje dobitnika u nagradnoj igri koju organizujemo u februaru. Napominjem još jednom i da će svi oni ostvarivati popust na računima od 13 odsto na aktivnu energiju što znači da neće osjetiti porast cijene električne energije na svojim računima. Zato pozivam sve potrošače koji imaju dug da ga izmire do 31. januara i obezbijede sebi popust i mogućnost da budu dobitnik jedne od vrijednih nagrada.

DRUGI PIŠU

ODLIČNI REZULTATI AKCIJE PODIJELIMO TERET 5

U okviru akcije Podijelimo teret 5, koja je startovala u novembru 2017. godine, do 14. decembra potpisano je 6.631 Sporazuma o izmirenju duga. Od navedenog broja, 5.580 potpisanih sporazuma odnosi se na kupce koji su nastavili izmirenje obaveza na osnovu prethodnih akcija Podijelimo teret.

Elektroprivreda Crne Gore je peti put organizovala ovu akciju, kako bi domaćinstvima sa dugom za električnu energiju omogućila da ga izmire u fiksnim mjesečnim ratama od 20 eura, bez učešća i bez daljeg obračuna zatezne kamate dok se poštuje ugovor. Akcija se završava 31. decembra.

Domaćinstva koja su iskoristila prednosti akcije dug po osnovu utrošene električne energije, bez obzira na njegovu visinu, otplaćivaće u 22 fiksne mjesečne rate od 20 eura (za iznos duga iznad 440 eura), bez učešća. Za dug do 440 eura, broj rata određuje se tako što se iznos duga dijeli sa 20 eura.

RAST IZNOSA FAKTURISANE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Ukupna potrošnja električne energije kod distributivnih kupaca u 2017. godini, se konstantno povećavala i za 11 mjeseci ove godine iznosi 2.404,582 MWh.

U odnosu na planirane količine za 2017. godinu imamo povećanje ostvarenja potrošnje od 7,71%, dok je potrošnja na distributivnom nivou u odnosu na isti uporedni period od 2016. godine veća za 3,82%.

Porast potrošnje električne energije uslovio je i rast iznosa fakturisane električne energije distributivnim kupcima, koja je zaključno sa 30.11.2017. godine, iznosila 204.328.616,05€, sto je za 10.180.823,36€ više u odnosu na isti period 2016.

Ove godine, zaključno sa 30. novembrom naplata potraživanja EPCG, po

osnovu fakturisane električne energije iznosila je 211.094.039,18€. Potraživanja od distributivnih potrošača su smanjena za 6.876.741,79€, odnosno za 1.011.708,44 € više u odnosu na uporedni period od 12 mjeseci prethodne godine.

Ostvareni stepen-indikator naplate za 11 mjeseci 2017. godine iznosi 103,3% i pokazuje blagi trend rasta u odnosu na uporedni period prethodne godine.

U toku ove godine zabilježen je rast broja kupaca koji redovno izmiruju račune za utrošenu električnu energiju, tako da je maksimalan broj redovno plaćenih mjesečnih računa u 2017. godini bio 186.000 dok je isti podatak za 2016. iznosio 176.000. Zaključno sa novembarskom fakturam, taj broj iznosi 179.125 kupaca.

BOGAT NAGRADNI FOND

Nagrada igra za redovne platiše počinje 1. januara 2018. godine. U nagradnoj igri pravo učešća imaju svi kupci iz kategorije DOMAĆINSTVA koji su članovi Zlatnog tima, potrošači koji redovno izmiruju svoje obaveze i svi potrošači koji na dan 31.01.2018. godine izmire sva svoja dugovanja.

EPCG je obezbijedila bogat nagradni fond, a nagrade su:

- Automobil Opel Astra K 1,6 dizel
- Dva vaučera za putovanje u vrijednosti od po 1.000,00 eura
- 3 telefona marke Iphone 8 64GB
- 4 tableta marke Ipad air
- 5 vaučera za gorivo kod EKO petrol pumpi u vrijednosti od po 100,00 eura

SNABDIJEVANJE

OJ PLJEVLJA

NAPLATA TRADICIONALNO DOBRA

Mirjana Medenica

Olivera Vulanović

U trenutku dok, krajem novembra, razgovaramo sa Mirjanom Medenicom, šeficom OJ Snabdijevanje Pljevlja, konstatujemo da su rezultati naplate u ovoj organizacionoj jedinici, za protekli period godine tradicionalno dobri. U odnosu na isti period iz prošle godine, naplata je, procentualno, skoro identična. Naravno, očekuje se da će, do samog kraja godine još rasti. Dosadašnji rezultati, čak, pokazuju, tvrdi Medenica, da su Pljevlja u samom vrhu po stepenu naplate, a, kako se nadaju, tako bi trebalo da ostane i ubuduće. U tom cilju, zaposleni iz OJ Snabdijevanje Pljevlja, iz opštine sa krajnjeg sjevera, treće po veličini u Crnoj Gori, angažovani su maksimalno i svakodnevno posvećeni radu na povećanju naplate za utrošenu električnu energiju.

Na pomenutoj teritoriji ima preko petnaest hiljada i osam stotina aktivnih potrošača, s tim što kategoriji „ostala potrošnja“ pripada hiljadu dvjesto pedeset pet kupaca. U kategoriju „domaćinstva“ spada njih četrnaest hiljada i pet stotina šezdeset.

Od ukupnog broja kupaca u kategoriji „domaćinstva“, pedeset procenata redovno izmiruje svoje obaveze. Od tog broja, njih 4796, odnosno, 65,8 procenata su članovi „Zlatnog tima“, što posebno raduje zaposlene iz ove OJ.

Ugradnjom AMM brojila, podsjeća Mirjana Medenica, postignut je glavni cilj kojem se težilo, a to je povećanje naplate, naročito kod potrošača iz kategorije

„domaćinstva“. Činjenica je da su mnogi od njih imali veliki dug, a nijesu mogli biti isključeni. Većina ovih potrošača ima potpisan Protokol o izmirenju duga na rate i, u skladu sa preuzetim obavezama, redovno izmiruju svoja dugovanja.

Zahvaljujući kampanjama „Zlatni tim“ i „Podijelimo teret“ sve veći broj kupaca je zainteresovan za redovno plaćanje svojih obaveza. Od početka akcije „Podijelim teret 5“ potpisana su četrdeset četiri protokola. Interesovanje za ovu kampanju je manje u odnosu na prethodne akcije iz prostog razloga što veliki broj potrošača ima aktivan Protokol iz prethodnog perioda.

Što se tiče reklamacija, u odnosu na prošlu godinu, ima ih nešto više. Najveći broj prigovora potrošača odnosi se na visinu računa i neredovno očitavanje. Angažovanem zaposlenih, uz saradnju sa lokalnom jedinicom CEDIS-a, broj neriješenih reklamacija, na zadovoljstvo OJ Snabdijevanje Pljevlja se smanjuje.

Svi radnici OJ Snabdijevanje Pljevlja, kaže Mirjana Medenica, trude se da ljubaznošću i korektnim odnosom prema kupcima doprinesu stvaranju dobrog utiska o zaposlenima ove osnovne jedinice i našoj kompaniji. U krajnjem, to doprinosi i boljoj naplati pa će se kolektiv ove OJ i nadalje držati ovih poslovnih načela, zaključila je Medenica.

AKTUELNOSTI

PREDSTAVNICI CRNOGORSKOG ENERGETSKOG SEKTORA BORAVILI U STUDIJSKOJ POSJETI SLOVENIJI

UPOZNALI SE SA ISKUSTVIMA U PRIMJENI SISTEMA TRGOVINE EMISIONIM JEDINICAMA

Mitar Vučković

Predstavnici crnogorskih operatera, EPCG, KAP-a, Agencije za zaštitu životne sredine i prirode, kao i Ministarstva održivog razvoja i turizma boravili su, sredinom oktobra, u studijskoj posjeti Sloveniji u okviru projekta „Regionalna implementacija Pariškog sporazuma” (RIPAP), koji finansira EU. Ispred EPCG u Sloveniji je bio menadžer projekata u Direkciji za razvoj i inženjering, Dobrilo Gačević, imajući u vidu da će ova pitanja imati značajan uticaj na budući rad TE “Pljevlja” i naše kompanije u cjelini.

Dobrilo Gačević

Članovi crnogorske delegacije tokom saradžajnih razgovora sa kolegama iz Agencije za zaštitu životne sredine Slovenije, TE-TO “Ljubljana”, Kombinata aluminijuma “Talum-Kidričevo” i Termoelektrane “Šoštanj” upoznali su se sa iskustvima te zemlje u primjeni sistema trgovine emisio-nim jedinicama (EU ETS), što očekuje Crnu Goru nakon ulaska u Evropsku uniju.

Evropska unija je 2003.godine donijela Direktivu 2003/87/EC kojom je uspostavljen sistem trgovanja emisio-nim jedinicama GHG gasova (gasovi sa efektom staklene bašte), tzv. EU ETS (EU Emissions Trading System), kao ključni instrument za smanjenje emisije GHG gasova (ugljen-dioksid, azot suboksid, perfluorokarbonati, metan, fluorougljovodonici, sumpor heksafluorid) iz industrijskog sektora.

Dobrilo Gačević, menadžer projekata u Direkciji za razvoj i inženjering, koji je u Sloveniji bio predstavnik EPCG podsjeća da je, kao buduća članica EU, Crna Gora obavezna da implementira sistem EU ETS.

-Najavljeni Zakon o zaštiti klime će u tom cilju uspostaviti institucionalni okvir i definisati obaveze i odgovornosti operatera koji emituju GHG gasove kroz uspostavljanje sistema monitoringa, verifikacije i izvještavanja, ističe Gačević.

Vlada Crne Gore, kao potpisnica Pariškog sporazuma usvojila je, 28.jula 2016.godine, Nacionalnu strategiju za transpoziciju,

implementaciju i primjenu Pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena sa Akcionim planom za period 2016-2020. Time je ispunjen početni uslov za otvaranje pregovora za Poglavlje 27-Zaštita životne sredine i klimatske promjene. U skladu sa usvojenom Strategijom u toku je izrada nacrtu Zakona o zaštiti klime, koji treba da se donese do kraja 2018.godine.

EU ETS funkcioniše po principu “cap and trade” (ograniči i trguj). Glavna karakteristika ovog tržišta je da se trguje pravima na emisije GHG gasova. Pravo na emisiju predstavlja dozvolu za emisiju jedne tone CO₂eq.

Gačević pojašnjava da se ukupna količina GHG gasova koje operateri u EU ETS sistemu mogu da emituju se ograničava i to ograničenje se vremenom umanjuje, što i rezultira ukupnim smanjenjem emisija.

-Trgujući emisijama u okviru sistema ETS, operateri/kompanije međusobno preraspodjeljuju teret potrebnog smanjenja emisija, pri čemu se minimiziraju ukupni troškovi smanjenja emisija GHG gasova, pošto se sniženje emisija dešava tamo gdje su najniži marginalni troškovi. Sa druge strane, uspostavljanje dovoljno visoke cijene tCO₂eq na tržištu doprinosi promovisanju investicija u čistije tehnologije sa niskim emisijama ugljenika, navodi Gačević.

Nakon dvije faze u razvoju EU ETS-a, sprovedene radi uspostavljanja funkcionalnog

tržišta, cijena tCO₂eq, potrebne infrastrukture za praćenje i prijavljivanje stvarnih emisija i njihove verifikacije te ograničavanja emisije na nacionalnom nivou sa nacionalnim planovima za alokaciju koje su izradile države članice i odobrio EC, slijedi realizacija treće faze koja će podrazumijevati znatno strožija pravila u odnosu na prethodne dvije.

Najznačajnija promjena za sektor energitike je da tokom treće faze, a sigurno i narednih faza funkcionisanja EU ETS-a, više nema dodjele besplatnih emisijskih kvota za emitovanje CO₂, već se one moraju kupiti na tržištu u količini koja odgovara verifikovanim emisijama CO₂. Trenutna cijena tone CO₂eq na EEX tržištu je 7.23€/tCO₂eq (sl.2).

Sl.2: Izvor: eex.com -

AKTUELNOSTI

Povećanje cijena tCO₂e_q imaće značajan i višestruki uticaj na tržište električne energije u Evropi. Prema nekim procjenama, povećanje cijene CO₂ od 10 € rezultiralo bi povećanjem prosječne cijene električne energije za 5-10 €/MWh i većom nestabilnošću cijena, tako da bi u periodu veće proizvodnje iz OIE, cijene u Evropi bile niske, a kada proizvodnja bazirana na fosilnim gorivima bude određivala cijene, one bi bile visoke, objasnio je Dobrilo Gačević.

KLIMATSKO-ENERGETSKI PLANOVI EU

EU je postavila tri ključna cilja do 2020.godine (tzv. "ciljevi 20-20-20"):

- Smanjenje emisija GHG gasova 20 odsto, u odnosu na nivo iz 1990. godine,
- Povećanje udjela potrošnje energije iz obnovljivih izvora (OIE) na 20 odsto,
- Povećanje energetske efikasnosti 20 odsto.

Ovaj klimatsko-energetski paket sastoji se od četiri komplementarna zakonodavna akta:

- Reforma sistema trgovine emisijama (EU ETS),
- Nacionalne ciljne vrijednosti za emisije koje ne potpadaju pod EU ETS,
- Nacionalni ciljevi za obnovljive izvore energije,
- Hvatanje i skladištenje ugljenika.

Politički okvir za 2030.godinu:

- Smanjenje emisija GHG najmanje 40 odsto,
- Povećanje udjela OIE najmanje 27 odsto,
- Povećanje energetske efikasnosti najmanje 27 odsto.

Mapa puta do 2050.godine ka ekonomiji sa niskim emisijama:

Smanjivanje GHG emisije 80 odsto u odnosu na nivo iz 1990. godine

GLOBALNO ZAGRIJAVANJE

Prema prognozama naučne javnosti, našoj planeti prijete zagrijavanje od 40C i više zbog emisije gasova sa efektom staklene bašte, koji nastaju kao rezultat antropogenih uticaja-proizvodnje i potrošnje fosilnih goriva sa nepovratnim klimatskim promjenama koje su velika prijetnja opstanku.

Pariški sporazum, prvi pravno obavezujući globalni sporazum o borbi protiv klimatskih promjena, definisao je zajednički cilj zemalja članica, a to je postepeno smanjivanje emisije gasova sa efektom staklene bašte (GHG), kako bi se globalno zagrijavanje do 2100. godine zadržalo na granici 1,5-20C.

INTERVJU

MR SILVIO BRKIĆ, DIREKTOR CROPEX-A

REGIONALNO POVEZIVANJE JE USLOV OPSTANKA NACIONALNIH BERZI ELEKTRIČNE ENERGIJE

Silvio Brkić

Mitar Vučković

Uspostavljanje organizovanog tržišta i osnivanje berzi električne energije na državnom nivou ili na nivou država koje odluče da se međusobno povežu i utvrde karakteristike tržišta u interesu vlastitih subjekata u ekonomiji, neminovan je i nezaustavljiv proces, smatra direktor Hrvatske berze električne energije, mr Silvio Brkić.

Upitan da za list „Elektroprivreda“ ocijeni trenutno stanje na tržištima električne energije u jugoistočnoj Evropi, Brkić je kazao da se cjelokupno tržište u regionu, bilo na nivou pojedine države, bilo na nivou svih država zajedno, još nalazi u „nekoj trajnoj razvojnoj fazi“ te da je tome, u dobroj mjeri, doprinijela nova regulativa iz Evropske unije u čijoj primjeni se lako ne snalaze ni znatno razvijenije zemlje Evrope, a kamoli zemlje u ovom dijelu regiona. Ipak, prema riječima Brkića, nova evropska regulativa unijela je niz pozitivnih stvari, a ono što je dobro jeste to što se procesi razumiju i što postoji volja da se preporuke primijene.

Teško je trenutno prejudicirati konačni institucionalni oblik i kako će koja država postupiti, međutim preovladavajući je trend da se berze, kada govorimo o njima, shvataju kao jedan alat za zadovoljavanje zakonskih potreba Evrope, s obzirom na to da će svaka država u regionu jugoistočne Evrope putem mehanizama Energetske zajednice morati imati riješeno organizovano tržište, a druga korist je to što Elektroprivrede prepoznaju važnost učešća na berzama. To je nužni preduslov da bi se uopšte nešto pokrenulo u pojedinoj državi, izričit je Brkić.

Hrvatska je među prvima u jugoistočnoj Evropi osnovala berzu električne

energije, CROPEX, kakva su iskustva za sada?

- Ono što je bio cilj temeljen na Zakonu o tržištu električne energije, 2013. godine, ostvareno je na nivou lokalnog tržišta ili na državnom nivou - dan unaprijed i unutar dnevno tržište. Mi smo zadovoljni u smislu uspješnosti funkcionisanja tržišta i zadovoljstva naših članova kojih imamo trinaest. Ono sa čime nismo zadovoljni, ali smo to nezadovoljstvo i očekivali, to je ukupni obim trgovanja i likvidnost same trgovine. To je jedan fenomen koji je karakterističan za sve nove berze, nezavisno od veličine tržišta. Istina je da su u povoljnijoj poziciji veća tržišta sa većim brojem tržišnih igrača ili Elektroprivreda koji onda kratkoročne potrebe zapravo zadovoljavaju preko vlastite lokalne berze, ali kažem to je fenomen koji je prilično tipičan za sve nove berze.

Koliko je činjenica da je Hrvatska članica Evropske unije olakšavajuća okolnost i kolika je to prednost u odnosu na zemlje koje su na putu pridruživanja, posebno u dijelu zakonskog i regulatornog okvira?

-Uvijek naglašavam činjenicu koja nije popularna da se javno kaže, ali ću je ponoviti. Rekao bih da je Hrvatska bila u prilično velikom zaostatku kada je u pitanju reforma tržišta električne energije i liberalizacija. Nominalno i zakonski postojali su svi okviri, realno u praksi zapravo nismo vidjeli učinke liberalizacije. Ulaskom u Evropu zapravo smo dobili partnera i nehtijući na neki način, odnosno ono što smo mogli sami provesti, zapravo se provelo silom zakona koji su bili u Evropi. U krajnjem to je jedan način kako i mi sami sebe kultiviramo u svom ponašanju, s protokom od par

godina shvatimo da je to dobro. Tako da mogu puno hrabrije reći da sve ono što se dešava u Evropi je pozitivno i zapravo ohrabrenje za sve zemlje u regionu. Ne treba gledati na Evropu na nekakav romantičan način i idealizovati je, ali puno je dobrih stvari koje moramo prepoznati i provesti. Odgovor na pitanje ukratko bi bio: „Da, pomoglo nam je to što smo članica EU“. Pomogla nam je činjenica da smo u Evropi i da je postojao jedan zakonski okvir koji je bio u nastajanju, čiji smo smjer i sadržaj prepoznali i nastojali ovim projektom odgovoriti na sva pitanja (mnoga su bila otvorena, mnoga su bila jasna) koja su nas čekala.

S obzirom na to da su države jugoistočne Evrope, ponaosob, mala tržišta, mnogi šansu za povećanje obima trgovine i postizanje likvidnosti vide u regionalnom povezivanju. Kako Vi na to gledate?

Osvrnuo bih se prvo na ovo pitanje koje sam ja ovako hrabro otvorio, kada je u pitanju iskustvo CROPEX-a i nedovoljnog obima trgovine, odnosno nedovoljne likvidnosti. To je fenomen za svaku berzu, međutim činjenica je da je puno lakše kada imate veće tržište, a još je kudikamo lakše ako država svoju berzu prepozna kao alat za realizaciju državnih ciljeva na tržištu električne energije. Prvenstveno mislim na to da država može uticati svojim zakonskim rješenjima da vještački isforsira likvidnost, prije nego se vlastitom berzom na tržištu poveže sa likvidnim susjednim tržištem preko granice, kada više ta vještački izazvana likvidnost neće biti potrebna, jer će tržište biti samoodržavajuće. Međutim, to je jako teško provesti, stoga vam ostaju mjere kada je u pitanju malo tržište. Svi smo mi mala tržišta u jugoistočnoj Evropi, možda je neko manje neko više, ali

INTERVJU

jako su važne sljedeće činjenice. Da bi pokrenuli berzu moramo imati ponudu i potražnju na satnom nivou. Bez domaće Elektroprivrede koja ne stoji iza tog projekta ja bih rekao da je suludo krenuti u taj projekt. Znači, nužan preduslov je domaća Elektroprivreda koja ima proizvodnju i ima svoje krajnje kupce. Drugi preduslov je da Operator prenosnog sistema, koji je u najvećem broju slučajeva, sam ili sa Operatorom tržišta suvlasnik, svojim otkupom gubitaka u prenosnoj mreži osigura onu drugu kupovnu stranu koja je vrlo važna. Ta dva preduslova, ako dobro složite ugovore, mogu dovesti druge igrače na vlastitu berzu. Ono što država može napraviti, osim da uskladi zakone i da pojednostavi licenciranje evropskih učesnika da bez firme dođu i posluju, recimo u Crnoj Gori ili bilo kojoj drugoj državi, može nametnuti, a ima primjera u Evropi koji su vrlo pozitivni, određene privremene mjere koje sam maloprije spomenuo, da npr. ako ste dominantno uvozna država 10 odsto uvoznih potreba rješavate dnevno za svaki sat sutra na berzi. To nisu popularne mjere, međutim one imaju ograničeni vijek trajanja, neće izazvati veliku štetu, ali će zapravo razigrati tržište, jer će vam na tu kupovinu svaki dan doći oni koji imaju neku energiju, pa će je prodavati. Iskustvo bugarske Berze je, uslovno rečeno, pozitivno jer do te se berze došlo pritiskom Evropske komisije koja je nametnula da svi proizvođači određeni procenat energije prodavaju na berzi u Bugarskoj.

Danas imamo fenomen da je ta berza jako likvidna, ali kažem podsticaj za njeno nastajanje nije bio iz same Bugarske nego pritisak EK, s obzirom na niz slučajeva kada Bugarska nije poštovala evropsko pravo. Generalno gledano, ako se ide u projekat nacionalne, državne berze na malom tržištu onda treba sagledati ulogu da država pomogne početnu likvidnost, direktno ili indirektno preko Elektroprivrede koja mora biti aktivna ili preko Operatora prenosnog sistema. I onaj treći, ključni momenat bez kojeg neće nijedna berza opstati, a to je povezivanje sa susjednom berzom. U tom kontekstu gledam i regionalnu dimenziju na način da, ako je već smjer takav da svaka država želi imati neku svoju berzu koja ima opravdanje u Evropskom zakonodavstvu te berze imaju oznaku NEMO berze (Nominated Electricity Market Operator), dakle nominovane berze za projekte povezivanja. Osim što je to značajno za suverenost kao i Operator prenosnog sistema, ali nužno je da te tzv. NEMO berze moraju biti udružene sa drugim berzama i to je taj regionalni pulling koji može spasiti svaku od ovih

berzi i može biti, čak, i korak ka vlasničkom ukрупnjavanju svih nas u regionu.

S obzirom na to da je evidentan nedostatak energije u regionu, da li formiranje berze, po Vašem mišljenju, može generisati ozbiljniji investicioni ciklus u energetske sektoru?

To su logična i opravdana pitanja, ali odgovor onako fundamentalan ili naučno korektan je jako teško dati. Možemo dati odgovor na način kad bi sve varijable ostale iste, a ovo došlo da ima pozitivan uticaj. Ali, na primjer sigurno može uticati na maloprodajne cijene. Znači ono što je značajan rizik snabdjevačima je da kratkoročne dnevne i unutar dnevne potrebe, ako nema berze, ne mogu zapravo jeftino ili efikasno rješavati, a sa berzom to rješavaju. Drugo pitanje je da li berza može riješiti taj generalni problem manjka električne energije. Ona zapravo na ovom kratkoročnom nivou o kojem mi govorimo, to su današnje berze koje prepoznajemo, CROPEX, SEEPEX i ostale, sve nove u regionu će biti tzv. klasične spot berze, znači samo električna energija danas i sutra. Dalje od dva dana isporuke električne energije govorimo o berzanskim proizvodima za koje ja mislim da trenutno ne postoje uslovi da se uspostave u regionu, ali ima razumijevanja i potrebe, jer te berze daju cjenovni signal za investicije. Klasična berza je EEX berza u Njemačkoj gdje se svi referiraju na dugoročne cijene električne energije, znači kakve su cijene iduće godine, pa onda koreliraju u odnosu na to, bilo na dugoročnu prodaju ili dugoročnu kupovinu. Mi u regionu ne govorimo

o tim berzama, to je berza drugog tipa, ali ovo što mi radimo, ako bi se udružili zajedno onda bi mogli kreirati sličnu takvu berzu i onda bi taj berzanski indeks predstavljao investicioni signal za zemlje ovog regiona. Po meni, to je jedina prava dugoročna priča i ako je mi ne iskoristimo onda će sasvim legitimno doći oni koji žele svoj biznis i svoj know how prodati nama u regionu.

U razgovoru sa Brkićem

OBJEKTIV

PREDVIĐANJE MARKA KOSORIĆA IZ BALKAN ENERGY NEWS-A

CIJENE ELEKTRIČNE ENERGIJE U 2018. BIĆE PROSJEČNO VEĆE OD CIJENA U 2019. GODINI

Energetika.net

Sa izuzetkom berzi u Bugarskoj i Grčkoj, cijene električne energije u Jugoistočnoj Evropi najviše pokreću kretanja cijena na mađarskoj berzi HUPX - pošto je riječ o najlikvidnijem tržištu HUPX uređuje razvoj u regionu, objasnio je Marko Kosorić iz Balkan Energy News-a.

Govoreći o kretanju cijena 2017. godine, Kosorić je rekao da su na početku godine cijene bile pogođene ispadima nuklearnih postrojenja u Francuskoj, kao i lošim hidrološkim prilikama, ali i povećanom potrošnjom zbog visokih temperatura i prekida rada nekih elektrana u regionu, posebno u Bosni i Hercegovini i Rumuniji u drugoj polovini godine.

- 2012. je bio jedini put u posljednjih 17 godina kada su nivoi vode ispod onih koji su se vidjeli ove godine. Uprkos sveobuhvatnim popravkama HEP-a u svojim hidroelektranama, proizvodnja hidroelektrana je bila samo za oko 2% veća nego u 2012. godini - rekao je Kosorić.

S druge strane, potrošnja energije od 2012. godine raste za oko 3% godišnje, ne samo zbog rasta temperature, već je to bio slučaj i kada su temperature bile prilično prosječne.

- Potrošnja raste stalno, a novi kapaciteti ne mogu da isprate ovaj rast - rekao je Kosorić, dodajući da se očekuje da će se potrošnja energije u Jugoistočnoj Evropi povećati u prosjeku za 700 MW u decembru, kao i u januaru 2018. godine.

Kosorić je takođe ilustrirao kako ovogodišnja dešavanja - od prethodno pomenutih niskih nivoa vode do uticaja uglja i gasa na proizvodni miks - već utiču na cijene energije u 2018. godini. Cijena energije u 2018. godini sadrži tragove "svih loših stvari" koje su se dogodile u proteklih 16 mjeseci, objasnio je Kosorić.

- Tržište očekuje da će se loše hidrološke prilike nastaviti i u 2018. godini. Pad cijena se ne može očekivati prije maja ili juna - kada će prestati efekti problema sa francuskim nuklearnim elektranama u januaru 2017. godine ili neuspjeha transformatora parne turbine u elektrani Brazi u Rumuniji.

Ugovori o električnoj energiji za 2019. godinu prosječno su niži od ugovora za 2018. zbog manjeg udjela uglja u energetskom miksu.

Međutim, prema Kosorićevim riječima, još nijesu uzeta u obzir dva rizika po cijene u 2018. godini: podjela njemačko-au-

strijske cjenovne zone, koja će smanjiti količinu energije po niskim cijenama i podmorski kabal koji povezuje Crnu Goru i Italiju. Što se tiče drugog, ključno pitanje je da li će se komercijalno koristiti ili samo ublažiti usko grlo u regionu, rekao je Kosorić.

Prema Kosoriću, cijene u januaru 2018. godine mogle bi se kretati od 45 do 85 EUR/MWh.

- Italija je veliki problem, ne postoji način da se prognoziraju cijene električne energije na sjeveru zemlje, region koji u velikoj mjeri zavisi od cijena u Francuskoj, gdje je potrošnja u januaru tradicionalno visoka - rekao je on.

- Statistička činjenica je da je potrošnja u januaru 300 MW veća od potrošnje u decembru. Takođe, januar predstavlja veliki rizik zbog njegove ranjivosti na uticaj temperature - rekao je Kosorić.

Kada je riječ o mogućim trgovačkim strategijama, njegov savjet energetskim menadžerima je da prodaju ugovore za 2018. godinu i kupe ugovore za januar 2018. kako bi eliminisali rizik od januara kao najhladnijeg mjeseca godine ili da prodaju ugovore za 2018. i kupe ugovore za 2019. i za januar 2018. godine.

Lovćen lojalnost program

Udružite osiguranja,
sakupljajte bodove
i ostvarite
do 50 % popusta

Lovćen lojalnost program jedinstvenim sistemom udruživanja osiguranja i zbrajanja bodova povezuje osiguranja, čime ostvarujete popuste na:

- osiguranja kuće/stana
- kasko osiguranja motornih vozila AK
- turistička osiguranja
- osiguranja odgovornosti...

**Više polisa osiguranja,
veća ušteda.**

✓ Nova osiguranja, dvostruki bodovi

✓ Već sa dva osiguranja ste u programu

www.lo.co.me

020 404 404

IZMEĐU DVA BROJA

XV REDOVNA SKUPŠTINA AKCIONARA EPCG 30. DECEMBRA

XV redovna Skupština akcionara Elektroprivrede Crne Gore zakazana je za 30. decembar. Skupština će se održati u Nikšiću, u Multimedijalnoj sali Upravne zgrade sa početkom u 10 sati.

Za XV redovnu Skupštinu akcionara utvrđen je sljedeći dnevni red:

1. Odluka o usvajanju finansijskih iskaza i konsolidovanih finansijskih iskaza Elektroprivrede Crne Gore

A.D. Nikšić za 2016. godinu;
2. Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju Elektroprivrede Crne Gore A.D. Nikšić za 2016. godinu;
3. Odluka o raspodjeli neraspoređene dobiti iskazane na dan 31.12.2016. godine;
4. Odluka o pokriću akumuliranog gubitka;
5. Odluka o smanjenju osnovnog kapitala po osnovu pokrića gubitka;

6. Izmjene i prečišćen tekst Statuta Elektroprivrede Crne Gore A.D. Nikšić;
7. Odluka o izboru revizora Elektroprivrede Crne Gore A.D. Nikšić;
8. Odluka o razrješenju članova Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore A.D. Nikšić;
9. Odluka o izboru članova Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore A.D. Nikšić

U NOVEMBRU POTROŠNJA VEĆA 17,6 Odsto

Domaćinstva su u novembru potrošila 104.251.690 kWh (kilovatsati) električne energije, što je 17,6 odsto više u odnosu na oktobarsku potrošnju, odnosno 1,2 odsto manje u odnosu na potrošnju ostvarenu tokom novembra 2016. godine.

Prosječan novembarski račun za električnu energiju za domaćinstva na nivou Crne Gore (ukoliko se izuzmu neočitana mjerna mjesta u objektima koji nisu stalno nastanjeni) iznosi 34 eura. Domaćinstva na Žabljaku bilježe najnižu prosječnu potrošnju od 17,92 eura, dok je najveća potrošnja prethodnog mjeseca očitana u Podgorici gdje su domaćinstva u prosjeku potrošila električne energije u vrijednosti od

42,05 eura. Račun vrijedan preko 150 eura dobiće svega 1,06 odsto potrošača, dok je potrošnja od 100 do 150 eura očitana kod 2,56 odsto kupaca.

Novembarske račune umanjene za iznos popusta za redovne platiše dobiće čak 52,6 odsto domaćinstava u Crnoj Gori, odnosno 179.253 kupaca.

Sva domaćinstva koja 31. januara 2018. godine ne budu imala dug za utrošenu električnu energiju, postaće novi članovi Zlatnog tima. Ispunjavanjem ovog uslova, svi članovi Zlatnog tima automatski će se naći u bazi za učešće u nagradnoj igri koju organizuje EPCG.

OSPOSABLJAVANJE ZA BEZBJEDAN RAD

U skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu i Programom osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad izvršeno je osposobljavanje za bezbjedan rad radnika u Upravnoj zgradi EPCG, kao i rukovodilaca. Preko 300 zaposlenih je bilo obuhvaćeno programom, a većina se odazvala i pojavila na testiranju.

Takođe, na osnovu Zakona o zaštiti i zdravlju na radu i Procedure o preduzimanju zdravstvenih pregleda zaposlenih, organizovani su perio-

dični pregledi za sve zaposlene koji rade na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada i koeficijentom K2 većim od 1,00.

IZMEĐU DVA BROJA

PREDSTAVNIK EPCG NA VJEŽBI "BOKA BAY 2017"

Ministarstvo odbrane Crne Gore je u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova - Direktorijatom za vanredne situacije i Ministarstvom odbrane SAD (predstavnicima Nacionalne Garde države Mejn), kao i sa ostalim civilnim institucijama, realizovalo je vježbu „Boka Bay 2017“ kao završnu fazu aktivnosti "Razvoj nacionalnog programa vježbi" u sklopu državnog partnerstva sa američkom državom Mejn.

Vježba je održana sredinom novembra u Danilovgradu u kasarni „Milovan Šaranović“ i Direktorijatu za vanredne situacije u Podgorici.

Organizaciji ove vježbe prethodile su radionice i radni sastanci u maju, junu i julu ove godine, kojima je prisustvovao i predstavnik naše kompanije Rajko Roganović, šef Službe obezbjeđenja EPCG. Roganović je aktivno učestvovao

na samoj vježbi, kao i u njenoj analizi.

Cilj vježbe je bio provjera funkcionalnosti Operativno komunikacijskog centra (OKC 112), opštinskih planova za vanredne situacije kroz standardne procedure, komunikaciju i koordinaciju u slučaju vanrednih situacija.

Vježbu su pratili i visoki zvaničnici: ministar odbrane CG Predrag Bošković, Ambasador SAD u CG Margaret Uyehera, te direktor Direktorijata za vanredne situacije CG Mirsad Mulić.

Analiza vježbe je održana u hotelu Best West Premijer u Podgorici uz prisustvo general majora John L. Gronske, zamjenika komandanta Američkih kopnenih snaga za Evropu.

Učesnici vježbe dobili su sertifikate da su osposobljeni i spremni za učešće i hitnim i vanrednim situacijama u Crnoj Gori.

SPORT: POLOVIČAN UČINAK KOŠARKAŠA U BIZNIS LIGI

Košarkaški klub EPCG upisao je dvije pobjede i isto toliko poraza u prvom dijelu sezone Biznis lige Crne Gore.

Naš tim je u odbranu titule krenuo porazom od Investiciono-razvojnog fonda, da bi nakon toga savladao MDS CO i Program Group, a onda je u posljednjem našem meču prvog dijela sezone uslijedio poraz od Kliničkog Centra.

EPCG je bila dosta oslabljena u prvom dijelu sezone, pa je i to uticalo na igru ekipe. Trenutno smo sedmi na tabeli sa šest bodova, a takmičenje se nastavlja 28. januara kada igramo protiv Jugopetrola.

JUGOPETROL	5	5	0	236:199	10
JAVNA UPRAVA	5	4	1	228:204	9
MDS CO	5	3	2	217:177	8
PLUTOS	5	3	2	212:182	8
IRF	5	3	2	221:211	8
PLANTAŽE	4	2	2	186:155	6
EPCG	4	2	2	161:155	6
TELENOR	4	1	3	143:170	5
PROGRAM GROUP	4	1	3	137:164	5
KBCG	4	1	3	133:169	5
ERSTE BANKA	5	2	5	154:226	4

MIODRAG ČANOVIĆ PONOVO PREDSEDNIK ODBORA DIREKTORA CEDIS-A

Odbor direktora Crnogorskog elektrodistributivnog sistema DOO Podgorica (CEDIS) je na I konstitutivnoj sjednici izabrao Miodraga Čanovića za predsjednika Odbora direktora ove kompanije.

Za članove novog saziva Odbora direktora CEDIS-a su izabrani: Dragan Laketić, Miodrag Čanović, Zoran Đukanović, Aleksandar Mitrović i Snežana Šljukić.

CEDIS: NAGRADA ZA DRUŠTVENU ODGOVORNOST

Crnogorski elektrodistributivni sistem dobitnik je nagrade za društveno odgovorno poslovanje Unije poslodavaca Crne Gore (UPCG) za 2017. godinu.

Nagrade se dodjeljuju za mala, srednja i velika preduzeća u kategorijama: Briga za zaposlene, Briga za životnu sredinu i Briga za zajednicu.

CEDIS je nagrađen za društveno odgovorno poslovanje u oblasti Briga za zajednicu u kategoriji velikih preduzeća. Šefici Službe za korporativne komunikacije CEDIS-a, Mariji Jovović, nagradu je uručio direktor Poreske uprave Crne Gore, Miomir M. Mugoša.

Jovović se u ime CEDIS-a zahvalila Uniji poslodavaca na dodijeljenoj nagradi, ističući da je to nagrada svih zaposlenih koja je motiv više za buduće aktivnosti u oblasti društveno odgovornog poslovanja.

CRNA GORA

EKONOMSKI RAZVOJ ZAVISI OD POUZDANIH ENERGENATA

Vlada je na sjednici početkom decembra donijela odluku o Energetskom bilansu Crne Gore za 2018. godinu, kojim je planirano da bruto potrošnja električne energije bude 3.534 gigavat-sati (GWh), što je za dva odsto više u odnosu na ovogodišnju procjenu ostvarenja.

U diskusiji je naglašeno da je obezbjeđenje potrebnih količina svih energenata na pouzdan i prihvatljiv način opredjeljujući faktor ukupnog ekonomskog razvoja Crne Gore.

“U tom smislu je neophodna puna posvećenost svih energetskih subjekata, korisnika i nadležnih organa, realizaciji mjera predviđenih ovim Bilansom”, naveli su u Vladinoj Službi za odnose s javnošću.

U odluci o energetskom bilansu, navodi se da će se u narednoj godini bruto konzum pokriti proizvodnjom iz sopstvenih izvora u iznosu od 3.256 GWh i neto uvozom

278 GWh. Ukupni neto manjak električne energije u Crnoj Gori u odnosu na potrebe bruto konzuma, kako se navodi, biće 278 GWh ili 7,9 odsto.

“Ukupna proizvodnja električne energije u Crnoj Gori u 2018. godini na pragu elektra-na planirana je na 3256 GWh, što je 36 odsto više od procjene ostvarenja u prethodnoj godini”, navodi se u dokumentu.

U okviru implementacije Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, Vlada je donijela Odluku o imenovanju Savjeta za reviziju planskih dokumenta.

“Savjet broji ukupno 36 članova, a čine ga stručnjaci iz oblasti prostornog planiranja, arhitekture, građevinarstva, geodezije, elektrotehnike, poljoprivrede i šumarstva, kao i predstavnici lokalnih samouprava”, navodi se u saopštenju Vlade.

Dnevne novine

POČELA GRADNJA VJETROELEKTRANA

Postavljanje stopa za gradnju 23 vjetroelektrotrane na Možuri, vrijedne 40 miliona eura, počelo je 6. decembra.

Radnici kompanije Bemax izlili su prvi od ukupno 23 temelja za vjetroelektrotrane na brdu između Bara i Ulcinja, koje gradi firma Malta Montenegro Wind Power JV.

U prvi temelj ugrađeno je 530 kubika betona i 42 tone armature. Stub koji drži generator biće dug 90 metara, a u Bemaks ističu da će infrastruktura biti završena do početka ljeta.

Firma Malta Montenegro Wind Power JV u vlasništvu je kompanija International Renewable Energy Development Limited (70

odsto), Vestigo Clean Energy I (20 odsto) i Envision Energy Internacional sa sjedištem u Hong Kongu (10 odsto).

Njoj je Vlada u septembru odobrila prenos 90 odsto vlasništva sa kompanije Enemalta plc, čime je po drugi put promijenjen vlasnik kompanije koja gradi vjetroпарк na Možuri.

Zemljište na Možuri dato je na zakup od 20 godina po cijeni od 186.057 eura godišnje. Vlada se ugovorom obavezala da će otkupna cijena električne energije proizvedene u vjetroelektrani biti zagantovana i fiksna za prvih 12 godina rada i neće biti manja od 95,99 eura po megavatsatu.

Dnevne novine

OPŠTINE SA SJEVERA DA POMOgnu IZGRADNJU MIKRO HIDROELEKTRANA

Opštine sa sjevera Crne Gore bi trebalo da se više uključe i aktivnostima potpomognu izgradnju mikro hidroelektrana snage do 100 kilovati, u interesu razvoja biznisa na svojoj teritoriji, naveli su u Montenegro biznis alijansi (MBA).

Predstavnici Odbora MBA-a za energetiku i Ministarstva ekonomije održali su krajem

novembra sastanak na temu stvaranja uslova za bržu i masovniju izgradnju mikro hidroelektrana.

Kako su naveli u MBA, prisutni su izrazili očekivanje da u narednom periodu realizuju konkretne aktivnosti koje će ubrzati izgradnju hidroelektrana ove snage.

“Između ostalog, namjera je da se opštine sa sjevera Crne Gore što više uključe i aktivnostima potpomognu izgradnju elektra-na, u interesu razvoja biznisa na teritoriji”, rekli su u MBA.

Predstavnici Ministarstva ekonomije su konstatovali da će pružiti punu podršku za dalje aktivnosti u pravcu masovnije izgradnje mikro hidroelektrana, koje bi proizvodile električnu energiju po tržišnim uslovima ili za sopstvene potrebe.

Dnevne novine, Portal RTCG

AKTUELNOSTI

EPCG I ONLINE MEDIJI

BLIZU 11 HILJADA PRATILACA NA FEJSBUKU, PORTAL SVE POPULARNIJI

Marko Burić

Internet i društvene mreže se razvijaju nevjerojatnom brzinom, pa je iz dana u dan njihov uticaj sve veći. Zbog toga je i sve veći broj kompanija koje koriste prednosti interneta i posebno društvenih mreža. Statistički podaci za 2016. godinu pokazuju da polovina kompanija u EU koristi društvene mreže i to najčešće Fejsbuk.

Sljedeći podaci, koji se nalaze na sajtu wearesocial.com, a odnose se na april 2017. godine, potvrđuju koliko digitalna povezanost mijenja živote ljudi širom svijeta:

- Više od polovine ljudi na svijetu (51%) koristi internet;
- Skoro dvije trećine ljudi na svijetu (66%) koristi mobilni telefon;
- Od ukupnog broja ljudi na svijetu koji koriste mobilni telefon, više od polovine (55%) koristi „pametni“ telefon;
- Polovina ukupnog saobraćaja na webu (50%) dolazi sa mobilnih telefona;
- Više od polovine svih mobilnih veza na svijetu su „širokopolasne“ (broadband);
- Više od trećine ljudi na svijetu (39%) koristi društvene medije;
- Više od trećine ljudi na svijetu (36%) koristi društvene medije na mobilnom telefonu;

Ozbiljne kompanije su shvatile da web portal više nije dovoljan, jer prednosti koje nude društvene mreže mogu se iskoristiti za ostvarivanje boljih poslovnih

rezultata.

Koliko je za svaku kompaniju značajno da ima svoju stranicu na Fejsbuku i da koristi ovu društvenu mrežu u komunikaciji najbolje govori podatak o broju aktivnih korisnika ove društvene mreže danas. U Crnoj Gori to je brojka od 300-350 hiljada aktivnih korisnika na mjesečnom nivou, kaže za naš list Nikola Radosavović, direktor prodaje i marketinga u kompaniji Amplitudo.

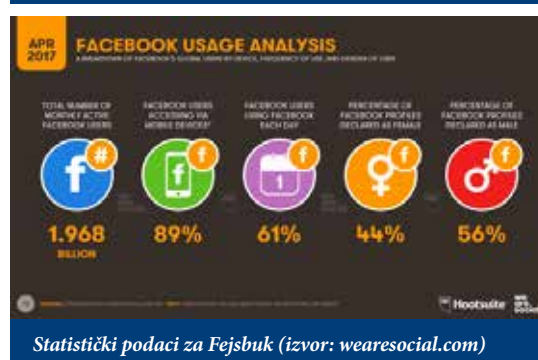
- Fejsbuk omogućava kompanijama

lakšu i češću komunikaciju sa njihovim trenutnim i potencijalnim korisnicima. Sa druge strane, on smanjuje troškove promocije, a istovremeno omogućava kompanijama da dođu do jasno definisane ciljne javnosti. Na taj način se poruka ne rasipa, dolazi samo do onih kojima je i namijenjena, a pravi se i ušteda u budžetu. Još jedna značajna prednost korišćenja ove društvene mreže jeste i to što se kroz statistiku jednostavno mogu pratiti rezultati svake pokrenute kampanje. Kako je to moguće raditi na dnevnom nivou, kompanije imaju mogućnost da prilagođavaju sve svoje aktivnosti preferencijama svojih ciljnih javnosti. Sa

tradicionalnim medijima to nije moguće tako lako i brzo uraditi. Osim toga što se stranica na Fejsbuku može koristiti za privlačenje korisnika i prodaju proizvoda/usluga, ona kompanijama daje mogućnost i izgradnje brenda.

Dijelici stalno sadržaj, koji je vrijedan i interesantan kompanije sa korisnicima grade posebnu vrstu odnosa.

- Danas većina potrošača traži sve informacije koje su im potrebne za donošenje odluka o kupovini online i za to najčešće koriste društvene medije. Kompanije koje stalno sa svojim pratiocima dijele interesantan i vrijedan sadržaj grade posebnu vrstu odnosa sa njima, što pomaže u izgradnji lojalnosti (a prednost toga se osjeća najviše onda kada kompanija napravi neku grešku, a veliki broj njihovih pratilaca im ipak ostane lojalan). Fejsbuk omogućava kompanijama i da povećaju broj korisnika koji dolazi na njihov web portal, a kako veliki broj korisnika danas najviše koristi mobilne uređaje za pristup sajtovima i društvenim mrežama, mogu se lako prilagoditi i njima. Kao još

AKTUELNOSTI

jedna prednost se može navesti i to što je prilično jednostavno pratiti aktivnosti konkurenata i ocjenjivati svoju poziciju u odnosu na njih - dodao je Radosavović. Elektroprivreda Crne Gore je jedna od kompanija koja je prepoznala značaj društvenih mreža, pa smo tako jako aktivni na Fejsbuku. Ove godine smo stigli do brojke od preko deset hiljada fanova i pratilaca na najpopularnijoj društvenoj mreži na svijetu. Rezultati na Fejsbuku ove godine su odlični, pa smo tako 1. decembra imali čak 10.697 fanova, dok je broj pratilaca približan i iznosi 10.685. Od

ukupnog broja fanova, žene čine 57%, a muškarci 43%. Kada je starosna struktura u pitanju, od ukupnog broja pratilaca, 23,4% su žene između 25 i 34, a 19,3% žene od 35 do 44 godine starosti. Što se tiče geografske strukture, 94,5% fanova je iz Crne Gore, a kada su u pitanju gradovi, njih 43,7% je navelo Podgoricu kao lokaciju. Potom, po brojnosti slijede Nikšić i Bar sa 7,8% i 5,5%.

- EPCG je svoju Fejsbuk stranicu pretvorila u jedan od najboljih korisničkih servisa koji omogućava građanima da brzo i jednostavno dobiju sve potrebne informaci-

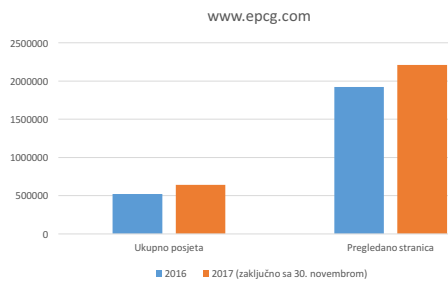
je od ove kompanije. Danas ova stranica ima skoro 11000 pratilaca sa kojima pravovremeno, redovno i jednostavno komunicira. Kada korisnik ima neki problem sa uslugom EPCG, požali se na njega i jako brzo dobije potpuno personalizovan odgovor, nivo njegovog nezadovoljstva se značajno smanjuje i povećava se vjerovatnoća da će on o ovoj kompaniji govoriti čak i pozitivno. Takva vrsta komunikacije se nije mogla ostvarivati prije pokretanja Fejsbuk stranice - naveo je naš sagovornik.

Raste broj posjeta portalu EPCG

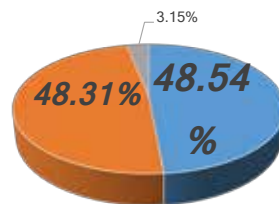
Prednosti Fejsbuka iskoristili smo i za promociju našeg web portala, pa su tako i rezultati značajno bolji u 2017. godini. Ove godine, za 11 mjeseci, broj posjeta web portalu EPCG iznosi 641.514, što je 22,7 odsto više u odnosu na prošlu godinu, ali ne za isti period već za 12 mjeseci. Zaključno sa 30. novembrom posjetioci su pregledali dva miliona i dvije stotine stranica, 15 odsto više nego prošle godine, prosječno po skoro četiri stranice. Čak 69,7 odsto korisnika je ponovo posjetilo portal, što je nešto bolji rezultat nego za cijelu 2016. godinu.

Standardno, najpopularnije stranice na portalu odnose se na korisnički servis. Kupci su i ove godine najviše posjećivali svoje naloge na portalu EPCG, kako i stranice koje se odnose na račun (provjera računa, sve informacije o računu, kako platiti račun). Čak 60 odsto posjeta na portalu za 11 mjeseci ove godine odnosilo se upravo na korisnički servis.

Zanimljivo je da se posjeta portalu putem mobilnih uređaja značajno povećala i da se skoro izjednačila sa posjetom putem računara. Naime, zaključno sa 30. novembrom ove godine je čak 48,31

odsto posjeta bilo putem mobilnih uređaja, a putem računara 48,54%. Prošle godine je broj posjeta putem računara bio značajno veći - 58,23 odsto, dok je 38,06% korisnika uz pomoć mobilnog telefona pristupilo stranici epcg.com.

- Ukupno posjeta portalu putem računara
- Ukupno posjeta portalu putem mobilnih uređaja
- Ukupno posjeta portalu putem tablet uređaja

Odlični rezultati i internog portala

Pored toga što smo ove godine zabilježili odlične brojke na Fejsbuku i na našem web portalu, možemo se pohvaliti i rezultatima koje ostvaruje Intranet.

Interni web portal EPCG je za posljednja tri mjeseca zabilježio ukupno oko 100 hiljada posjeta. Standardno, najpopularnije stranice su Kontakt zaposlenih, Moj račun i Oglasna tabla.

Značajno se povećao i broj otvorenih naloga, pa trenutno skoro 500 zaposlenih ima nalog na našem internom portalu.

Plan je da naredne godine olakšamo pristup Intranetu svim zaposlenima u EPCG, posebno radnicima u proizvodnim objektima, gdje je cilj da se instaliraju infokiosci.

Rezultati ankete na Intranetu potvrđuju da imamo dobar interni web portal.

AKTUELNOSTI

“FOCUS” KONFERENCIJA O KOMUNIKACIJAMA I INOVACIJAMA U JAVNOJ UPRAVI I JAVNIM PREDUZEĆIMA

NOVE MEDIJSKE PLATFORME TRAŽE TRANSPARENTNIJU KOMUNIKACIJU JAVNE UPRAVE

Detalj sa konferencije

Eleonora Albijanić

Eleonora Albijanić

U Termama Tuhelj, pored Zagreba, 1. decembra održana je prva ‘Focus’ konferencija o komunikacijama i inovacijama u javnoj upravi i javnim preduzećima na kojoj se okupilo više od 100 domaćih i stranih stručnjaka iz oblasti komunikacija kao i uglednih predstavnika javnog i privatnog sektora. Cilj ove konferencije je okupljanje i povezivanje pojedinaca zaposlenih u javnoj administraciji i javnim preduzećima, kao i onih koji se bave odnosima s javnošću kako bi razgovarali o strategijama, taktikama i komunikacijskim procesima.

Učesnici konferencije, u ulozi predavača na temu “Upravljanje komunikacijskim projektima – praktična iskustva i primjeri”, bili su Rajko Šebek i Eleonora Albijanić

Rajko Šebek

iz Sektora za korporativnu komunikaciju EPCG, koji su održali prezentaciju “Facebook komentar: Zamisli, neko iz EPCG odgovora u ponoć :)”, koja je ocijenjena kao vrlo zanimljiva od strane učesnika.

Zemlje jugoistočne Europe tokom tranzicijskog procesa suočile su se s brojnim promjenama. Danas, zbog sve većeg uticaja tehnologije, komunikacija je zavisna od brojnih digitalnih platformi, a različite generacije različito percipiraju i koriste komunikacione alate. U takvom okruženju, javna administracija izložena je kritikama zbog birokratskih barijera i nedovoljne komunikacije s javnošću.

Zato je javna rasprava o efikasnoj komunikaciji potrebna više nego ikada, a neka od pitanja koja su se nametnula su: kako na jednostavan način informisati ciljnu javnost, razumiju li političari važnost transparentnog komuniciranja, koja je njihova uloga i što trebaju raditi stručnjaci za komunikaciju u javnom sektoru.

Međunarodnom karakteru konferencije svakako je doprinijelo i predavanja dvojice istaknutih komunikacijskih stručnjaka; Alessandra Butticea koji gotovo 30 godina obavlja rukovodeće dužnosti u području komunikacija na najvišim nivoima Evropske unije i Simona Jonesa, direktora Westco Communications i predsjednika Sektora za komunikaciju lokalne uprave Velike Britanije.

Na konferenciji je učestvovao ukupno 21 predavač iz osam zemalja.

DANIJELO KOLETIĆ, ORGANIZATOR KONFERENCIJE

Danijel Kolečić, organizator FOCUS konferencije: “Jednog kralja, šefa države ili predsjednika vlade možete procijeniti i po tome kakvim se savjetnicima okružio i ko upravlja njegovim procesom komunikacija”.

Danijel Kolečić, organizator FOCUS-a, o značaju strateških komunikacija u javnoj upravi i javnim preduzećima kaže:

- Vrijeme tranzicije je iza nas. Nove medijske platforme omogućavaju, ali i traže transparentniju komunikaciju javne uprave. Budući da svi mi trebamo javnu upravu i da su zaposleni u javnoj upravi, u sektoru komunikacija, pomalo zatajni, vrijeme je da se svi zajedno okupe i da razgovaraju o razmjeni mišljenja i ideja te da dobiju bolju percepciju i bolji status. Putujući u pokretu, surađujući s tvrtkama, institucijama i agencijama u svijetu, komunikacija u javnoj upravi ima bolji status nego u našoj regiji. Vjerujem da će Focus otvoriti strateška pitanja.”

PREDSTAVLJAMO

MARIJA PETRANOVIĆ, SPECIJALISTA ZA KONTROLU I IZVJEŠTAVANJE U DIREKCIJI ZA LJUDSKE RESURSE

U RITMU ARGENTINSKOG TANGA

Olivera Vulanović

Ma kako to privlačno i perspektivno zvučalo, nije baš jednostavno da se šesnaestogodišnjakinja sama otisne u svijet, daleko od bezbjednosti svoga doma, kako bi nastavila srednjoškolsko školovanje.

To, međutim, nije bio problem za Mariju Petranović (1986) koja se, sa stipendijom u džepu, radoznala i uzbuđena, željna novih znanja, obrela u italijanskom turističkom gradiću Duinu, blizu Trsta kako bi završila treći i četvrti razred srednje škole. Tamo se nalazi UWC Adriatic, jedan od svjetskih koledža koji se bave edukacijom mladih s namjerom da globalno ujedinjuju ljude, nacije i kulture.

Naravno, u Italiji se imalo šta učiti - i od same Italije! Ova zemlja, poznata po svojoj bogatoj historiji, tradiciji, prirodnim ljepotama, kolijevka renesanse, u cjelini je jedan veliki spomenik kulture i umjetnosti. Upoznavanje Italije, samo po sebi bilo je za Mariju, koja je aktivna osoba, živog duha, veliko bogatstvo i veliki duhovni kapital.

U đaćkom domu nailazi na mlade iz svih krajeva svijeta. Njih dvjesto bilo je u potpunosti finansijski zbrinuto. Predavanja su bila na engleskom, što je, u početku, bilo stresno. Ubrzo se Marija zbližila sa mnogim svojim vršnjacima, pomagali su se međusobno i sve je dobilo drugi smisao. Postala je dio internacionalne porodice mladih, ambicioznih ljudi. Nakon prijepodnevnih predavanja, poslijepodneva su proticala u vannastavnim aktivnostima. Marija je birala one sa socijalnom dimenzijom, naime dva puta nedjeljno bavila se humanitarnim radom i obilazila jednu slijepu gospođu. Osim toga, imala je i časove upoznavanja sa kulturnim znamenitostima i bavila se plesom, kao fizičkom aktivnošću. Već tada se divila spiritualnosti i neobičnoj ljepoti argentinskog tanga koji će, nešto kasnije, postati važna dimenzija njenog života.

Najupečatljiviji utisci iz ovoga perioda vezani su za profesorske figure za koje ima samo riječi hvale kad je u pitanju njihov odnos prema polaznicima koledža koji je

bio krajnje kulturni i rafiniran.

Kao vrijedan učenik, Marija je sa uspjehom završila treću i četvrtu godinu koledža i dobila međunarodno priznatu IB diplomu. U tom trenutku, Mariji se otvaraju još jedna vrata. Dobija stipendiju za studiranje na Ekonomskom fakultetu u Milanu. Istini za volju, nijedna vrata se ne otvaraju tek tako. Potrebno ih je pogurati svojim kvalitetima i svojom ambicijom. U tom slučaju, čarolija djeluje! Tako se desilo i sa Marijom.

Tri godine provela je na osnovnim studijama internacionalne ekonomije i menadžmenta, da bi joj, kao uspješnom studentu, sljedovala i stipendija za master studije. Poslije pet godina završila je sa studijama i bila spremna za novu životnu fazu. Imala je mnogo razloga da bude zadovoljna sobom, pogotovo što studentski život u Milanu nije bio tako ušuškan kao onaj đaćki u Duinu. Naime, jedan nepoloženi ispit značio je gubitak stipendije, doma, menze. Osim toga, vraćalo bi se sve ono što je do tada uloženo u studenta. Oktobra 2010. godine, poslije uspješne odbrane magistarskog rada, Marija je odlučila da pošalje svoj CV na mnoge adrese. Između ostalog, na popisu je bila i kompanija A2A. Poslije nekoliko dana pozvana je na razgovor u A2A koji je, u tom trenutku, bio strateški partner Vlade u Elektroprivredi Crne Gore. Ostavila je pozitivan utisak na gospođu koja je vodila razgovor pa

Marija na času argentinskog tanga

Marija Petranović

joj je ponuđen posao u Milanu. Uz jednu napomenu! Iskusna gospođa je primijetila da Marija ima veliku želju da se vrati nazad u Crnu Goru. Njene emocije bile su toliko jake da su joj se jasno čitale na licu. Dobila je odgovor da joj posao u Crnoj Gori ne mogu obećati.

Uprkos svemu, Marija se odlučila za povratak. Već je imala kupljenu kartu kad su je zvali iz EPCG i ponudili joj da dođe na razgovor. Od tada je prošlo sedam godina. Marija je specijalista za kontrolu i izvještavanje u Ljudskim resursima i zadovoljna je svojim poslom.

Energična i radna, Marija kaže da ne umije besmisleno da provodi vrijeme. Zato su joj i popodnevni časovi dinamični i ispunjeni jednom posebnom strašću. Oduvijek je voljela ples i povremeno se njime bavila pa je, toga dana, informativno, otišla na čas argentinskog plesa u Podgorici.

Na njenu radost, to nije bila iskrivljena, holivudska verzija, već pravi, klasični tango koji se pleše po ulicama Buenos Airesa gdje se i pojavio, krajem 19 vijeka, u siromašnim emigrantskim kvartovima. Marija kaže da se kod ovog senzualnog plesa uči hod, stav i zagrljaj. Sve ostalo je individualno. Stvar raspoloženja, improvizacije. Sve je u predavanju muzici i komunikaciji sa partnerom i svijetom oko sebe. Koliko će ta komunikacija biti otvorena, pričljiva, tajnovita, istinita ili mistična, zavisi od svakog posebnog i jedinstvenog trenutka u vremenu. Marija pleše argentinski tango već pet godina i tvrdi da je kod nje ovaj ples odavno prevazišao dimenzije hobija. Postala je dio tanga zajednice što zači da, osim što uživa u jedinstvenosti ovoga plesa, ima zadovoljstvo da bude sa ljudima koji slično misle. Marija voli dinamiku i avanturu. Zato je njen ples tango, u kojem postoji samo osnovni korak, a i on se nikad ne pleše na isti način.

PREDSTAVLJAMO

SLUŽBA ZA ODRŽAVANJE OBJEKATA

PRIPRAVNI 24 SATA DNEVNO

Miodrag Vuković

U Direkciji za opšte poslove u okviru Sektora za usluge i upravljanje poslovnim objektima radi Služba za održavanje objekata. Na prvi pogled, uzimajući u obzir primarnu djelatnost naše kompanije, mogao bi se steći utisak da je pomenuta služba "mala" i sa skromnim učinkom u sistemu. Ipak, realnost je potpuno drugačija, jer zaposleni u ovoj službi svakodnevno obavljaju sve poslove iz djelokruga servisnih usluga, higijene, popravki i održavanja svih objekata i dvorišnih djelova koji su u vlasništvu naše kompanije. Služba za održavanje objekata ima samo 18 zaposlenih, a od toga je 15 čistačica.

- Na naš uslužni mail održavanje@epcg.com dnevno stigne i preko 20 zahtjeva za intervenciju. Skoro svaki zaposleni ima neki zahtjev, pa makar to bilo za zamjenu sijalice. Jedino kolege iz proizvodnih objekata, jer imaju tehnički obrazovan kadar, sami vrše neke sitnije popravke u svojim objektima i na taj način olakšavaju naš posao. Treba imati u vidu da su objekti kojima gazduje EPCG uglavnom "vremešni", skoro svi spremni za određenu vrstu adaptacije, pa je i broj raznorodnih zahtjeva svakim danom sve veći – kaže šefica Službe za održavanje objekata Nataša Nikolić.

Ako uzmemo u obzir da ovoj Službi zahtjevi za razne vidove intervencija i popravki u objektima stižu sa 20-ak lokacija, odmah je jasno o kolikom obimu posla je riječ kao i o vremenu koje je potrebno da se taj posao završi.

- Najmanje problema trenutno imamo u dijelu održavanja higijene, jer je uspostavljen dobar model za ovaj vid djelatnosti Službe. Što se tiče ostalih aktivnosti koje smo obavezni da obavljamo, postoji kadrovski deficit. Na našem, prilično malom tržištu, postoje samo usko specijalizovane firme koje se bave isključivo jednom ili eventualno sa

dvije djelatnosti, tj. ne postoji firma koja ima u svom sastavu baš svaku vrstu majstora različite struke, koji bi mogli u potpunosti odgovoriti našim potrebama i raznovrsnim zahtjevima, a obično se zahtijeva hitna reakcija. Domar koji je donekle obavljao ove poslove se penzionisao i mislim da je neophodno da jedna kompanija, kao što je naša, zaposli makar jednog tzv. "kućnog majstora", koji bi u svakom momentu bio spreman da interveniše kada su u pitanju neke sitne popravke, a i neke manje intervencije na instalacijama, gdje nije neophodno angažovanje i asistencija specijalizovanih, eksternih firmi. Na taj način bi ubrzali rješavanje makar sitnih, svakodnevnih intervencija – dodaje Nataša Nikolić.

- Mi fiksnog radnog vremena praktično i nemamo, jer pored osam ugovorom definisanih sati, nas dvoje smo na raspolaganju, u slučaju hitne potrebe, svih 24 sata, jer se različiti kvarovi dešavaju u svako doba, pa i poslije radnog vremena i vikendom – kaže Vladimir Nikčević, referent za tehničku podršku u Službi za održavanje objekata.

On dodaje da Služba pored navedenih poslova, obavlja i kompletnu organizaciju rada i pruža tehničku podršku svim konferencijskim salama u Upravnoj zgradi, kojih trenutno ima četiri.

Vladimir Nikčević

- U posljednje dvije godine broj korisnika usluga sala za sastanke je više nego dvostruko veći u odnosu na predhodni period. Zbog toga smo, na našu inicijativu i bez ikakvih troškova, jedan kabinet na drugom spratu u Upravnoj zgradi adaptirali i prilagodili novonastalim potrebama i sad, praktično, svaki sprat u zgradi ima po jednu salu za sastanke. Kao što znate, nedavno otvorena multimedijalna sala u Anexu jedna je od najsavremenijih konferencijskih sala u Crnoj Gori, a oprema kojom, uglavnom ja upravljam, pruža fantastične mogućnosti za sve savremene vidove komunikacije sa poslovnim partnerima – ističe Vladimir Nikčević.

U Službi za održavanje objekata posebno ističu odličnu saradnju sa Direkcijom za nabavke, koja im u hitnim situacijama uvijek izađe u susret i ima razumijevanja da uvaži urgentne zahtjeve ove Službe.

ADAPTACIJA BUNARA

Na zelenoj površini dvorišnog dijela Upravne zgrade EPCG u Nikšiću u toku su radovi na aktiviranju bunara, koji je punih dvadeset godina bio van upotrebe.

- Nakon završetka radova na sanaciji bunara planirana je ugradnja sistema za navodnavanje. Instalacija ovog sistema doprinijeće boljem održavanju svih zelenih površina u dvorištu Upravne zgrade – naglašava Nataša Nikolić šefica Službe za održavanje.

Nataša Nikolić

STRUČNI PRILOG

OPTIMIZACIJA RADA PROIZVODNIH OBJEKATA ELEKTROPRIVREDE CRNE GORE NA DAY-AHEAD TRŽIŠTU (I)

Novica Daković

Novica Daković

KRATAK SADRŽAJ

Dugi niz godina optimizacija rada proizvodnih objekata predstavlja jedan od glavnih problema u radu elektroprivrednih preduzeća i učesnika na tržištu električne energije. Cilj je pronaći optimalan rad elektrana uz minimizaciju troškova tj. povećanje dobiti. Optimizacija proizvodnje u mješovitim hidro-termo sistemima sprovodi se na godišnjem (dugoročnom), mjesečnom (srednjeročnom) i dnevnom (kratkoročnom) nivou. U ovom radu će biti razmatrana kratkoročna hidro-termo optimizacija proizvodnih objekata EPCG za vremenski period od jednog dana. Tokom kratkoročnog planiranja i optimizacije ulazni podaci su plan potrošnje, projekcija dotoka i cijena na tržištu električne energije, stanje akumulacija, raspoloživost i tehničke karakteristike elektrana, prekogranični prenosni kapaciteti i slično. Za konačan dnevni plan rada elektrana, važan faktor predstavlja day-ahead tržište, pa će se u ovom radu optimizacija vršiti prema cijenama na HUPX berzi. U radu će se formirati optimizacioni program u koristeći metodu linearnog programiranja. Program će se primjeniti za karakterističan dan sa vremenskim intervalom od jednog sata, kako bi se pokazalo da sprovedeći detaljnu optimizaciju na dnevnom nivou, možemo uštedjeti značajna finansijska sredstva.

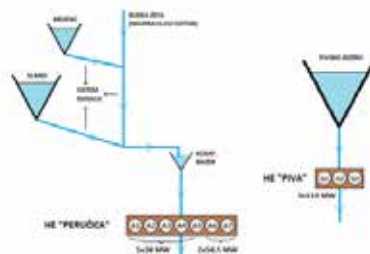
UVOD

Posljednjih nekoliko godina desile su se značajne promjene u elektroenergetskom sistemu Crne Gore. Nekadašnji vertikalno integrisani elektroprivredni subjekti su se razdvojili na tržišne subjekte koji se kategoriju u proizvođače, snabdjevače, trgovce, operatore prenosa i distribucije. Proces deregulacije i otvaranje slobodnih tržišta (berzi električne energije) u regionu uticali su na promjenu strateškog poslovanja EPCG. EPCG kao proizvođač i snabdjevač teži da smanji operativne troškove proizvodnje i maksimizuje profit u novonastalim tržišnim uslovima. Prema tome, potrebno je planirati rad elektrana tako da se postigne najbolji finansijski efekat. Kako je EPCG u uslovima dobre hidrologije dominantan hidro proizvođač, ovaj rad će se bazirati na optimizaciji i planiranju rada HE „Perućica“ i HE „Piva“. Pošto je TE „Pljevlja“ jedina termoelektrana u sistemu Crne Gore, uglavnom se planira sa konstantnom

snagom i koristi za podmirenje konzuma. Proces optimizacije rada elektrana se sprovodi na dugoročnom, srednjeročnom i kratkoročnom nivou. Dugoročna i srednjeročna optimizacija uglavnom se bazira na stohastičkim metodama pa se rezultati ovog planiranja koriste u kratkoročnom planiranju gdje se primjenjuju determinističke metode. U ovom radu će se izvršiti kratkoročna optimizacija rada HE na dan-unaprijed (day-ahead) tržištu sa satnom rezolucijom. Day-ahead tržište koje će se primjeniti je HUPX berza zbog svoje likvidnosti kao i količine energije koju EPCG trguje na toj berzi (oko 25% od svog ukupnog prometa).

1.1. KARAKTERISTIKE HE „PERUĆICA“ I „HE PIVA“

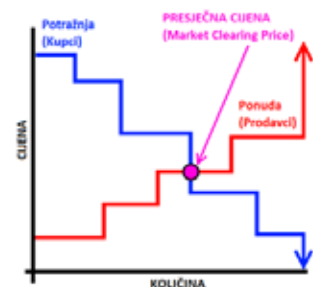
Tip kao i topologija HE „Perućica“ i HE „Piva“ su različiti. HE „Perućica“ je većim dijelom protočna (oko 75% godišnje proizvodnje) a manjim dijelom akumulaciona elektrana, što znači da je veliki dio proizvodnje određen iz neupravljivog dotoka rijeke Zete. U ovom radu će se zbog jednostavnosti dotok smatrati konstantnim u toku dana, a proizvodnja iz dotoka će se iskoristiti za podmirenje konzuma kao i ostalih dugoročnih obaveza (dugoročna prodaja, pokrivanje prenosnih i distributivnih gubitaka i sl.). Takođe, akumulacije ove elektrane, jezera Krupac i Slano, su sistemom kanala udaljene od elektrane tako se pri dnevnom planiranju pražnjenja akumulacija može uzeti i efekat vremenskog kašnjenja, što ovdje neće biti razmatrano. HE „Piva“ je pribranska elektrana sa značajnom akumulacijom Pivskog jezera. Isto tako, kod HE „Piva“ iskoristivost vode i maksimalna snaga na generatoru su zavisni od neto pada, što nije slučaj za HE „Perućica“ zbog postojanja kompezacionog bazena na vodozahvatu što omogućava održavanje stalne kote. Na slici 1. prikazane su topologije ove dvije elektrane kao i instalisane generatorske jedinice.

Slika 1. Topologije HE „Perućica“ i HE „Piva“

DAY AHEAD TRŽIŠTE

Prije otvaranja organizovanih tržišta električne energije, optimizacija rada elektrana u državnom monopolističkom okruženju je najčešće sprovedena kao klasična hidro-termo koordinacija gdje je glavni cilj bio minimizacija varijabilnih troškova termoelektrana. Razmjena, tj. trgovina sa okolnim sistemima uglavnom je rađena na dugoročnom nivou, a hidroelektrane su korišćene samo za popunjavanje dnevnog dijagrama potrošnje. Pojavom day-ahead tj. spot tržišta kao i spajanjem više tržišta („market coupling“), otvara se mogućnost kupovine ili prodaje na dnevnom nivou svakog sata pojedinačno, čime su i cijene u svakom satu rezultat ponude i potražnje (slika 2). Ove cijene najčešće odražavaju zahtjeve potrošnje, marginalnih cijena proizvodnje iz termo i nuklearnih elektrana, nepredvidljivosti obnovljivih izvora, ispada većih proizvodnih jedinica itd.

Slika 2. Princip formiranja cijene na day-ahead

U tržišnom okruženju cilj proizvođača je da u svakom trenutku znaju marginalne cijene proizvodnje iz svojih elektrana. Razlika ove i tržišne cijene određuje mogući profit. Zato je strategija ponude energije („bidding strategy“) na tržištu jedan od glavnih zadataka za proizvođače kako bi maksimizovali profit.

Nastaviće se...

REGION

PREDSTAVNICI RS I KINESKIH KOMPANIJA POTPISALI SPORAZUM O IZGRADNJI TE "GACKO 2"

Sporazum o izgradnji termoelektrane Gacko 2 potpisan je u Banjaluci 12. decembra između predstavnika Republike Srpske i kineskih kompanija potpisan. To će biti jedna od najvećih poslijeratnih investicija u RS.

Milorad Dodik, predsjednik Republike Srpske, kazao je kako se kineske kompanije pokazuju kao ozbiljni partneri te da je od ideje do ugovora bio uključen ovaj projekat.

- Ovo znači novu energersku bezbjednost i sigurnost Republike Srpske - kazao je Dodik

i izrazio nadu da će realizacija projekta poći veoma brzo.

Petar Đokić, resorni ministar je kazao kako se sada ulazi u postupak osnivanja zajedničkog preduzeća, a što će trajati oko 12 mjeseci.

Kineska strana će imati 51 odsto udjela, a matično preduzeće iz RS, 49 odsto.

danas.rs

SRBIJA: MALIM FIRMAMA STRUJA POSKUPLJUJE I DO 18 ODSO

Od 1. januara sljedeće godine računi za struju malih komercijalnih kupaca u Srbiji (mala i srednja preduzeća) biće uvećani do 18 odsto, saznaje Danas. Riječ je o kolektivima koji troše do 350 megavat-sati struje na godišnjem nivou. Na adrese takvih kupaca, ovih dana, stigao je dopis iz Elektroprivrede Srbije u kojim ih ta kompanija

obavještava o promjeni cijene električne energije. U tom dopisu se navodi da je "u skladu sa politikom obrazovanja cijene električne energije i situacije na tržištu, korigovana cijena za naredni period, za kategoriju malih komercijalnih kupaca". Tako će od 1. januara cijena megavat-sata u višoj tarifi za dvotarifno brojilo iznositi 55,84 eura dok će u nižoj tarifi ta cijena iznositi 35,41 eura po megavat-satu. Cijena za potrošače sa jednotarifnim brojiлом biće 50,26 eura po megavat-satu. Riječ je o cjenovniku bez akcize i bez poreza na dodatu vrijednost u dinarskoj protivvrijednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan prometa.

U ovom trenutku aktuelna cijena u višoj tarifi za dvotarifno brojilo iznosi 47,35 eura po megavat-satu, a u nižoj 30,05 eura po megavat-satu. S obzirom da većina malih i srednjih preduzeća troši struju preko dana, u višoj tarifi, to znači da poskupljenje za njih iznosi 18 odsto. Sa druge strane, za one koji struju troše u nižoj, noćnoj tarifi

poskupljenje iznosi 7,2 odsto. Ono što je interesantno je da je malim kupcima struje EPS dostavio novi cjenovnik u eurima a ne u dinarima, odnosno u zvaničnoj valuti Republike Srbije.

Inače, tržište električne energije u Srbiji otvoreno je od 1. januara 2015. godine, što znači da svi kupci imaju pravo odabira snabdjevača. U praksi to važi samo za komercijalne potrošače dok je cijena struje za građane još uvijek regulisana i snabdjeva ih samo EPS. Firme koje su nezadovoljne cijenom koju nudi EPS mogu da potraže drugog snabdjevača. Međutim, to preduzeće snabdjeva 98 odsto tržišta komercijalnih kupaca električne energije u Srbiji. Prema podacima Eurostata, komercijalne cijene prema nivou potrošnje u prvoj polovini 2017. veće su u Hrvatskoj nego u Srbiji za čak 28,6 odsto, kada je riječ o potrošnji od 500.000 do dva miliona kilovat sati.

RTS

EPS PODIŽE KREDIT OD 80 MILIONA EURA ZA VJETROPARK

Ugovor o kreditu od 80 miliona eura za gradnju vjetroparka "Kostolac" potpisan je između EPS-a i Njemačke razvojne banke. V.d. generalnog direktora EPS Milorad Grčić rekao je da će kapacitet vjetroparka biti 66 megavata što je jednako potrošnji oko 30.000 potrošača.

"Vjetropark je vrijedan ukupno oko 97 mili-

ona eura, 80 miliona je iz kredita Njemačke banke, od čega je milion eura bespovratno, dok će EPS obezbijediti oko 15 miliona eura sopstvenih sredstava. Gradnja treba da počne 2019, a prvi kilovati biće proizvedeni 2020. godine", rekao je Grčić.

Navodi da je izgradnja vjetroparka pokazatelj da energetski sistem Srbije sigurnim koracima ide ka usaglašavanju proizvodnje električne energije sa proizvodnjom zelene energije na nivou koji postoji u EU.

Ministar rudarstva i energetike Aleksandar Antić naglasio je da obnovljivi izvori energije nemaju alternativu, kao i da je to način proizvodnje energije koji će biti jedini u budućnosti.

"Zato moramo da uđemo u te procese i imamo ovakve projekte. Važno je da EPS kao najveća energetska kompanija u ovom dijelu Evrope uđe u ovakve projekte. Mi imamo cilj da do 2020. godine 27 odsto potrošnje energije bude iz obnovljivih izvora",

rekao je Antić.

Dodaje, da se za sada 100 megavata proizvodi iz obnovljivih izvora, dok se gradi još 500 megavata.

Direktor kancelarije Njemačke razvojne banke u Srbiji Arne Gos rekao je da ovaj projekat na neki način pravi put ka sve većoj upotrebi energije koja se proizvodi obnovljivim izvorima energije, kao i da se njime smanjuje emisija ugljen-dioksida.

Kako kažu iz EPS-a, plan je da se u okviru vjetroparka podigne 20 stubova sa vjetrogeneratorima, a gradiće se na prostoru zatvorenih površinskih kopova i odlagališta EPS-ovog ogranka "TE-KO Kostolac".

Visina stubova biće 117 metara, a poluprečnik elise 63 metara, tako da će ukupna visina vjetrogeneratora biti 180 metara.

Stubovi sa vjetrogeneratorima trebalo bi da budu postavljeni na četiri lokacije - Kleonovnik, Čirikovac, Petka i Drmno.

elektroenergetika.info

REGION

POČEO PROJEKAT ZA ODSUMPORAVANJE U TENT-U

**ELEKTROPRIVREDA
SRBIJE**

U Termoelektrani "Nikola Tesla A" u Obrenovcu počela je realizacija projekta za izgradnju postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova u TENT- A, a ministar energetike Aleksandar Antić je rekao da će projekat biti završen u posljednjem kvartalu 2022. Projekat je vrijedan 167 miliona eura i u TENT-u A je održan uvodni sastanak povodom početka projekta, sa predstavnicima EPS-a i japanske kompanije Micubiši Hitači pauer sistem.

Domaće kompanije će učestvovati više od 50 odsto u realizaciji projekta.

Zahvaljujući tom projektu emisije sumpor-dioksida biće smanjene devet puta, sa oko 74.000 tona na 7.800 tona godišnje, što je uskladu sa obavezama Srbije i evropskim direktivama.

Antić je rekao da se sada u našem energetskom sektoru realizuju investicije u iznosu od oko tri milijarde eura, od čega su investicije EPS-a najveće i najvažnije.

"Vlada Srbije i EPS se nalaze usred najznačajnijeg investicionog perioda u našoj skorijoj istoriji, u prethodnih više od 30 godina i vjerujem da ćemo u narednom periodu biti još bolji i da ćemo raditi još važnije stvari", naglasio je Antić.

On je istakao da se u TENT-u A proizvodi godišnje oko 10.000 gigavat časova struje, što je oko 30 odsto ukupne proizvodnje električne energije u Srbiji.

"Sa ovim projektom mi štitimo i čuvamo trećinu naše električne energije, odnosno obezbjeđujemo da se sa njom nastavi i nakon 2023. godine i činimo naš energetski sistem sigurnim", naveo je ministar.

EPS i kompanija Micubiši Hitači pauer

sistem potpisali su u septembru u Vladi Srbije sporazum za izgradnju postrojenja za odsumporavanje, odnosno višestruko smanjenje prisustva sumpor-dioksida u TENT-u A.

V.d. direktora EPS-a Milorad Grčić je rekao da i taj projekat dokazuje da EPS postaje kompanija u rangu najrazvijenih energetskih kompanija u Evropi.

Sistem za odsumporavanje dimnih gasova u Obrenovcu gradiće se za četiri bloka TENT A snage po 350 megavata, koji kao gorivo koriste lignit iz površinskih kopova RB Kolubara.

Na blokovima A3, A4, A5 i A6 primjenice se tehnologija odsumporavanja dimnih gasova vlažnim postupkom, uz korišćenje krečnjaka kao reagensa.

Kao nus-proizvod dobijaće se gips koji se može koristiti u građevinarstvu, a pomiješan sa pepelom i za izgradnju puteva.

Rok za završetak izgradnje postrojenja je 42 mjeseca od datuma stupanja Ugovora na snagu.

elektroenergetika.info

GENERAL ELECTRIC OTPUŠTA 130 RADNIKA U HRVATSKOJ

General Electric Hrvatska (GE) namjerava u svom pogonu u Karlovcu broj zaposlenih da smanji za 130, a Karlovac ostaje centar za proizvodnju lopatica servisnih turbina i rekondicioniranje strukturnih dijelova.

"U Hrvatskoj bi predložene promjene mogle potencijalno uticati na okvirno 130 radnih mjesta", kažu u GE-u.

U vezi s daljom sudbinom radnika koji će biti otpušteni, GE je odgovorio Hini kako je svjestan njihove teške situacije te da će

sarađivati sa socijalnim partnerima kako bi se "ublažio uticaj predloženih mjera na zaposlene obuhvaćene reorganizacijom".

"Predložene promjene povećaće nivo konkurentnosti kako bismo bolje odgovorili na zahtjeve naših kupaca i tržišta", kažu u GE-u. Dodaju da su mjere za Hrvatsku dio globalnog plana koji ima za cilj očuvanje poslovanja i stvaranje čvrstih osnova za budući rast i konkurentnost.

energypress.net

KINEZI ULAŽU U OIE U HRVATSKOJ

Kineska kompanija Norinco International Cooperation Ltd. kupila je 76-odstotni udio u senjskoj kompaniji Energija Projekt d.d. za 32 miliona eura. Kineski investitor ovom investicijom preuzima prava gradnje i upravljanja vjetroelektranom snage 156 MW u blizini Senja, na obroncima Velebita.

Vjetroпарк bi trebalo da ima 49 turbina, a predviđeno je da bude izgrađen za dvije godine. Transakciju još trebaju odobriti i hrvatske i kineske vlasti. U vjetroпарк će se ugraditi oprema proizvedena na Tajvanu. Norinco, inače, u vlasništvu je države i iza

nje je već velik broj uspješnih projekata na području energetike, zaštite okoline, prometa i komunikacija u Kini i inostranstvu, objavio je SEEBiz.

Oko 100 MW instalirane snage bilo bi na području grada Senja, a 70 MW na području opštine Brinje. Grad Senj od ekološke rente za VE Vrataruša, snage 42 MW godišnje dobija između 1,3 i 1,7 miliona kuna, a prema procjenama gradski bi proračun od VE Senj bio bogatiji za oko tri miliona kuna, izračunale su lokalne vlasti 2014. godine.

energypress.net

SVIJET

IEA PROGNOZIRA KRETANJA DO 2040: POTROŠNJA ENERGIJE ĆE RASTI ZA TREĆINU

Prema najnovijem izvještaju Međunarodne agencije za energiju (IEA) 'World Energy Outlook 2017', ukupna svjetska potrošnja energije do 2040. godine porašće za 30%. Prema prognozi IEA-e, potrošnja nafte će porasti za 12%, na 104,9 mil. bbl/d. Iako će u tom razdoblju Kina i dalje biti najveći potrošač nafte, najvišu stopu rasta potrošnje imaće Indija, koja će imati 30% udjela u

tom porastu svjetske potrošnje nafte, javlja ruski portal 'Sputnik News'.

energoportal.info

RUMUNIJA DOBIJA NAJVEĆU EVROPSKU VJETROELEKTRANU

Holandska energetska kompanija NERO Renewables želi u Rumuniji da izgradi vjetroeletkranu s ukupno 362 vjetroturbine i ukupnom instalisanom snagom oko 1 GW. To je za čak 400 MW više od VE Fantanele-Cogealac, koja je za sada najveća kopnena vjetroeletktrana u Evropi. Projekt će koštati 1,4 mlrd. eura, a izgradnja bi trebalo da počne 2019. i završena do 2021. godine. U skladu s tim, NERO

Renewables je u osnovao rumunsku podružnicu koja će voditi projekt, a raspisan je i tender u kojem je pozvano šest velikih proizvođača turbina da daju ponude.

Istovremeno, rumunska državna hidroenergetska kompanija Hidroelectrica pustiće u pogon novu hidroelektranu na rijeci Strei u okrugu Hunedoara. Radi se projektu vrijednom 58 mil. eura, a elektranu ima instalisanu snagu 12 MW.

energoportal.info

INDIJA ULAŽE MILIJARDE U SUNČEVU ENERGIJU

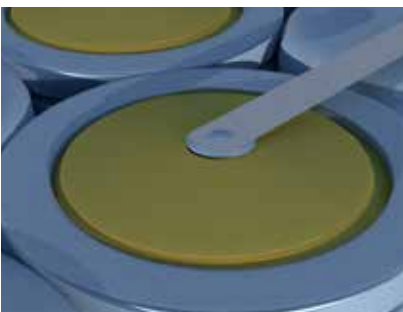

Američki portal Power Engineering International je izvijestio o namjeri indijske vlade za ulaganje čak 23 mlrd. dolara u narednih pet godina kako bi se ostvario cilj o snazi solarnih elektrana na krovovima indijskih zgrada od čak 40 GW do 2022. To je samo dio ambicioznog plana kojim se još predviđa izgradnja kopnenih vjetroeletktrana snage 60 GW, velikih solarnih elektrana snage 60 GW, elektrana na biomasu snage 10 GW i malih hidroelektrana snage 5 GW.

U skladu s tim, od početka godine do septembra 2017. ukupna snaga novoizgrađenih postrojenja na obnovljive izvore dosegla je čak 10 GW, dok je snaga takvih konvencionalnih postrojenja (termoeletktrana na uglj i gas) dosegla 8 GW. Uz to, u Indiji se do 2021. godine namjerava izgraditi i 10 000 ruralnih mikromreža ukupne snage 500 MW, kako bi električna energija bila dostupna i u najizolovanijim zajednicama.

energetika.net

NAJVEĆA LITIJUM-JONSKA BATERIJA U SVIJETU

Kompanija Tesla završila je instaliranje najveće litijum-jonske baterije u svijetu. Baterija od 100 megavata u Južnoj Australiji dizajnirana je da obezbijedi bezbjednost državnoj elektroenergetskoj mreži. Ona će skladištiti dovoljno energije za napajanje 30.000 domova oko sat

vremena.

Prvi čovjek Tesle Elon Mask je rekao da će baterija biti besplatna ako ne bude instalirana u roku od 100 dana od potpisivanja ugovora za projekat.

Čini se da će kompanija ispuniti krajnji rok za instaliranje armaturne ploče koja će biti povezana sa farmom vjetroeletktrana koje koristi francuska kompanija za obnovljive izvore energije Neoen.

Mask je prvobitno ponudio na Tviteru da riješi problem nakon što je Južna Australija u februaru pretrpjela seriju "pada opterećenja" u februaru, kao i kolapsa iz septembra 2016. godine, koja je ostavila 1,7 miliona ljudi bez struje.

Pad opterećenja se dešava kada potražnja prevazilazi snabdijevanje, i tada australijski energetska operater naređuje

je elektroenergetskim kompanijama da isključe električnu energiju potrošačima radi zaštite mreža.

Država će imati pravo da koristi cjelokupan kapacitet baterije u cilju izbjegavanja pada opterećenja.

Projekat je dio šireg paketa projekata čiji je cilj obezbjeđivanje isporuke energije u državi, koja je u velikoj mjeri zavisna od obnovljive energije.

Iako će biti podvrgnuta početnoj fazi testiranja, baterija će obezbjediti sistemsku sigurnost čim se uključi.

"Najveća svjetska litijum-jonska baterija biće važan dio našeg energetskeg sistema i šalje najjasnije poruku da će Južna Australija biti lider u sektoru obnovljive energije sa skladištem baterija", rekao je državni premijer Jai Vederil.

Blic.rs

- Besplatna kontrola vida
- Akcijske cijene i kupovina na rate
- Veliki izbor dioptrijskih i sunčanih naočara najpoznatijih svjetskih brendova
- Sve vrste dioptrijskih sočiva vrhunskog kvaliteta
- Sve vrste kontaktnih sočiva
- Sunčane naočare sa dioprijom
- Kompletna usluga odmah, uz najsavremenije uređaje
- Stručno osoblje i profesionalni savjeti pri kupovini
- Garancija i sertifikat na sve proizvode
- Savršen odnos cijene i kvaliteta

OPEN YOUR HEART
#ITTAKESCOURAGE

Ray-Ban

GENUINE SINCE 1937

CLUBROUND
A NEW STYLE HAS TAKEN SHAPE

 **OPTIKA
OPTOTIM**

prepustite nama brigu o vašim očima!

Podgorica

The Capital Plaza
+382 20 671 106
tcp@optotim.me

Zgrada Maksim
+382 20 228 336
podgorica@optotim.me

Budva

SC TQ Plaza
+382 78 11 99 22
optikabudva@optotim.me

Kotor

SC Kamelija
+382 32 520 433
kotor@optotim.me

Bar

Centar Nova
poslovna zgrada
+382 30 308 061
bar@optotim.me

www.optotim.me

EPCG UČESTVOVALA U HUMANITARNOJ AKCIJI ROTARI KLUBA PODGORICA

RESURSNI CENTAR ZA DJECU I MLADE "PODGORICA" DOBIO NOVE MOBILNE BRAJEVE MAŠINE

Sektor za korporativne komunikacije

Sa donatorske večere

Na donatorskoj večeri održanoj 24. novembra u Hotelu „Centre Ville“ u Podgorici, prikupljen je novac za kupovinu mobilne Brajeve mašine za potrebe obrazovanja djece bez ostatka vida u Javnoj ustanovi Resursni centar za djecu i mlade „Podgorica“. U organizaciji Rotari kluba Podgorica ova plemenita akcija okupila je ljude dobre volje, rotary zajednicu Crne Gore i njihove prijatelje, a akciju je podržala i Elektroprivreda Crne Gore donirajući sredstva za kupovinu još jedne mobilne Brajeve mašine.

U Resursnom centru se školuju djeca u osnovnoj i srednjoj školi, a realizuje se i poseban program za djecu sa kombinovanim smetnjama. Pored toga ova obrazovna ustanova pruža svu potrebnu podršku djeci sa smetnjama koja su uključena u redovni sistem obrazovanja, njihovim roditeljima i nastavnicima. Na taj način Resursni centar podstiče i daje kvalitet procesu inkluzije.

- Izuzetno smo zadovoljni humanitarnom akcijom koju je realizovao Rotari klub koji u kontinuitetu donira Resursnom centru za djecu i mlade Podgorica. Članovi Rotari kluba na čelu sa predsjednikom Milenom Durutović su sa izuzetnim entuzijazmom, potpunim i punim

razumjevanjem suštine naše djelatnosti je uvijek spremni da pruže podršku Resursnom centru.

Naravno tu je EPCG kojoj takođe dugujemo izuzetnu zahvalnost prije svega na spremnosti da razumiju naše potrebe u cilju pružanja kvalitetne podrške djeci - kazala je za naš list direktorica Resursnog centra, mr Mirjana Popović.

Ona je dodala da su akcije ovog tipa uvijek dobrodošle i Brajeve mašine koje Resursni centar dobija uz pomoć Rotari kluba i EPCG su podrška djeci bez ostatka vida koja su uključena u sistem obrazovanja. Pomoću Brajevih mašina djeca bez ostatka vida pišu nastavno gradivo što im omogućava punu uključenost u proces nastave i učenja.

- Pomoć i senzibilitet EPCG je od izuzetne važnosti kada je u pitanju realizacija djelatnosti Resursnog centra u procesu inkluzije kroz koji pružamo podršku ne samo djeci koja se školuju kod nas, nego i u redovnom obrazovnom sistemu - dodala je naša sagovornica.

Najljepši poklon donatorima bio je prigodan muzički program koji su priredili učenici muzičke škole „Vasa Pavić“ iz Podgorice, gdje muzičko obrazovanje stižu

i djeca iz Resursnog centra. Za ovu priliku, direktorka muzičke škole, Zoja Đurović je pažljivo odabrala taktove muzike za malene đake. Publika je nagradila ove posvećene muzičare zaslužnim aplauzom.

Predsjednica Rotari kluba Podgorica, Milena Durutović je izrazila svoje zadovoljstvo što je velika sala Centre Ville bila mala da primi sve one koji su te večeri hteli da daju svoj doprinos ovoj akciji. Živimo u vremenu u kome je neophodno oslušivati potrebe drugih, što predstavlja i potrebu, ali i obavezu nekih od nas. Rotari zajednica ima upravo tu ulogu, danas mnogo više nego ranije, smatra Durutović. Rotari klub Podgorica daje podršku i prati potrebe Resursniog centra u kontinuitetu već dvadeset godina, u želji da potrebe ove obrazovne ustanove učini javnim i prepoznatim u društvu, kako bi se djeci koja se školuju u ovoj ustanovi omogućili što bolji uslovi za kvalitetno obrazovanje, naglasila je Durutović.

DRUŠTVO

FK SUTJESKA NIKŠIĆ

VELIKA JE ČAST SARADIVATI SA EPCG

Marko Burić

FK Sutjeska (izvor: fksutjeska.me)

Elektroprivreda Crne Gore nedavno je potpisala ugovor o sponzorstvu sa FK Sutjeska. U nikšićkom klubu su jako zadovoljni što je novi sponzor jedna od vodećih kompanija u Crnoj Gori. Direktor FK Sutjeska, Nikola Jovović, istakao je za naš list da je ugovor sa EPCG od velikog značaja za klub.

- EPCG kao jedna od vodećih kompanija u državi kroz brojna sponzorstva pokazala je visok stepen društvene odgovornosti. Velika nam je čast i zadovoljstvo saradivati sa kompanijama poput EPCG. Nadamo se da ćemo u narednom periodu na adekvatan način reprezentovati naše sponzore kao i da će se nivo i obim saradnje povećati. Takođe, smatramo da će uključivanje EPCG u partnerstvo sa FK Sutjeska Nikšić biti dodatan podstrek i motiv i za ostale privredne subjekte iz našeg grada.

Sutjeska igra odlično ove sezone, ubjedljivo je prva na tabeli Telekom 1. CFL. U klubu su zadovoljni rezultatima.

- Na kraju jesenje polusezone ubjedljivo smo na prvom mjestu, sa 13 bodova više od drugoplasirane Budućnosti, uz još neke ostvarene rekorde u prvoj ligi. Ekipe je od 19 odigranih kola u 15 mečeva pobijedila, tri utakmice odigrala neriješeno i jednu izgubila, uz impresivnu gol razliku 32:7. Sutjeska je trijumfalno "okrenula" cijeli jedan krug u Telekom Prvoj crnogorskoj fudbalskoj ligi, što znači da je svih devet protivnika pobijedila zaredom bez primljenog gola. Na 11 mečeva zaredom ekipa nije primila gol, gdje su tim i golman Vladan Giljan sada vlasnici rekorda uz više od hiljadu minuta bez primljenog gola. Z zadovoljni smo rezultatima napravljenim u prvom dijelu sezone, a jedini neuspjeh, ako se tako može okarakterisati, je ispadanje u četvrtfinalu Kupa Crne Gore od ekipe Budućnosti, gdje smo bili slabiji u dvomeču.

Sutjeska se svojim partijama najviše istakla tako da važi za najvećeg favorita za osvajanje titule. Iako je još rano raz-

mišljati o tome, direktor kluba Nikola Jovović ističe kako su realne šanse da Sutjeska osvoji trofej.

- Siguran sam da će ova ekipa nadmašiti zacrtani plan postavljen na početku sezone - izlazak na evropsku scenu. Realne su šanse da osvojimo treću titulu šampiona Crne Gore, kada uzmemo u obzir u kakvoj situaciji se trenutno nalazimo.

Što se tiče januarskog prelaznog roka Sutjeska će pokušati da zadrži trenutni igrački kadar.

- Planiramo da zadržimo postojeći igrački kadar, standardne igrače, koji su iznijeli ovu polusezonu, uz povratak povrijeđenog Veljka Vukovića. Ukoliko eventualno stgnu neke ozbiljne ponude za naše igrače, uprava kluba će blagovremeno reagovati.

DRUŠTVO

KK SUTJESKA NIKŠIĆ

EPCG NAJZNAČAJNIJI SPONZOR

Marko Burić

Elektroprivreda Crne Gore potpisala je ugovor o sponzorstvu sa KK Sutjeska, a o tome koliko je podrška naše kompanije značajna za nikšički klub razgovarali smo sa predsjednikom KK Sutjeska Darkom Perovićem.

- Već duži niz godina Košarkaški klub Sutjeska bilježi značajne rezultate u čemu veliku podršku dobija od društvenih i privrednih subjekata koji pomažu njen rad. Između ostalih izdvajamo EPCG kao najznačajnijeg sponzora našeg kluba uz čiju pomoć je KK Sutjeska ostvarila sve ove rezultate i čija podrška je bila od izuzetnog značaja za rad i funkcionisanje kluba. Podrška koju je Sutjeska i ove godine dobila od strane EPCG, značajno će doprinijeti ostvarenju planiranih ciljeva kluba od kojih je najvažniji ostvarivanje nastupa u regionalnom takmičenju ABA ligi u narednoj sezoni. Podrška EPCG nije samo podrška klubu već podrška svim mladim Nikšičanima koji vole sport, prate i bodre KK Sutjeska i uživaju u odličnim košarkaškim predstavama koje im priređuje. Prepuna dvorana SC Nikšić, u ranijim nastupima kluba u ABA Ligi, sigurna su potvrda da je podrška EPCG i ovog puta u pravom smjeru, za pravi cilj.

Jeste li zadovoljni izdanjem ekipe u dosadašnjem dijelu sezone?

Ostvareni rezultati KK Sutjeska u dosadašnjem dijelu sezone su više nego

Darko Perović (youtube.com)

zadovoljavajući. KK Sutjeska je u dosadašnjem dijelu takmičenja ostvarila sve pobjede osim jednog izgubljenog meča. Sve pobjede ostvarene su ubjedljivo a ističemo pobjedu nad favorizovanom ekipom Lovčena, učesnikom ABA 2 lige, koji je takođe savladan sa velikom razlikom. Jedini poraz Sutjeska je doživjela na gostovanju od ekipe Teoda u Tivtu gdje je uz malo sportske sreće Sutjeska mogla da slavi pobjedu. Ono što je od izuzetne važnosti je činjenica da je naša ekipa jedna od najmlađih u prvenstvu i da je osam igrača iz Nikšića što nema nijedan klub u Crnoj Gori. Sa zadovoljstvom ističem i da su sve mlađe selekcije Sutjeske lideri u crnogorskom prvenstvu u svojim kategorijama i kandidati su za titule prvaka CG.

Kakve su ambicije Sutjeske ove sezone, koji rezultat bi bio zadovoljavajući za klub?

Primarni cilj košarkaškog kluba Sutjeska u nastupajućoj sezoni je plasman u završnicu prvenstva Crne Gore, među četiri ekipe i ostvarivanje prava igranja u regionalnoj ABA ligi naredne sezone. Uz ovaj cilj kluba očekujem i plasman u završnicu Kupa Crne Gore. Osim ovih, značajan cilj kluba kao i prethodnih go-

dina je afirmacija naših mladih igrača koji već sada daju značajan doprinos u svim ostvarenim pobjedama. Ovo daje klubu imidž najuspješnijeg kluba u radu sa mlađim kategorijama, rasadniku košarkaških talenata, čiji igrači su zastupljeni u svim reprezentativnim selekcijama Crne Gore, domaćim i regionalnim klubovima a pojedini poput Bojana Dubljevića nastupaju i u Evroligi.

Rank	Team	GP	W	L	PTS	REB
1	Budva	10	7	3	105	15
2	Željezničar	10	6	4	100	12
3	Ljuban 1947	10	5	5	95	10
4	Teoda	10	4	6	90	8
5	Herceg	10	3	7	85	6
6	Draževici	10	2	8	80	5
7	Lokomotiv 1953	10	1	9	75	4
8	Studenica center	10	0	10	70	3
9	Primorje 1947	10	0	10	65	2
10	Hercegovina	10	0	10	60	1

Tabela Prve lige

DRUŠTVO

POMOĆ ZA JU "ZAHUMLJE" I MUZIČKU ŠKOLU "DARA ČOKORILO"

VRIJEDNE DONACIJE KOJE MNOGO ZNAČE

Marko Burić

JU "Zahumlje" (izvor: zahumlje.com)

Elektroprivreda Crne Gore je svoju posvećenost zajednici i društveno odgovornom poslovanju dokazala i nedavnim donacijama JU "Zahumlje" i Muzičkoj školi "Dara Čokorilo".

Naša kompanija je Zahumlju donirala sredstva za kupovinu harmonike, instrumentalnog mikrofona, zvučne kutije i konzole. Donacija je mnogo obradovala sve zaposlene u Zahumlju, a direktor te ustanove, Vojislav Vojo Krivokapić, zahvalio se EPCG na pomoći.

- Mnogo nam znači pomoć EPCG. Harmonika nam je stara 40 godina i napokon, nakon toliko godina se neko sjetio i imao je sluha i dobru namjeru i izašao nam je u susret kako bi kupili novu harmoniku. Zahvalni smo mnogo EPCG, drago nam je što je ova kompanija pomogla Zahumlju - istakao je Krivokapić.

Vrijednu donaciju dobila je i Muzička škola "Dara Čokorilo". EPCG je donirala

sredstva za opremanje informatičke učionice.

- Živimo u vremenu kada treba unijeti nove metodolige u nastavni proces, odnosno kada treba koristiti prednosti savremenih tehnologija. Ova donacija EPCG je za nas od izuzetnog značaja. Mi se laptopom služimo u organizaciji obrazovnog programa i istorije muzike i predmeta poznavanje muzičkih instrumenata. To je prilika da đaci uče preko primjera i snimaka koji prezentiraju najbolja ostvarenja u toj oblasti.

Ova donacija je izuzetan doprinos u realizaciji nastave muzičke škole. Imamo i informatičku učionicu, kao i predmet informatiku. Do sada, ova prostorija nije bila opremljena dovoljnim brojem računara, tako da smo na ovaj način dodatno opremili i tu učionicu. Radi se o velikoj i značajnoj pomoći za nas i na neki način nam je uljepšala život u školi. Veoma smo zahvalni EPCG što je brzo reagovala i što je na pravi način odgovorila na naš zahtjev - navela je direktorica Muzičke škole, Vjera Vuković.

Muzička škola "Dara Čokorilo"

ZDRAVLJE

DR DUNJA CRNOGORAC -
DOKTOR STOMATOLOGIJE I DIPLOMIRANI HOMEOPATA

SLIČNO SE SLIČNIM LIJEČI

Leonora Albijanić

Homeopatija počiva na principu da se slično sličnim liječi, nešto tipa one narodne 'klin se klinom izbija'. O homeopatiji se mnogo priča, ali javnost još uvijek nije do kraja upoznata sa svim detaljima, ili bolje reći, sporenja među ljekarima i farmaceutima stvaraju i određenu dozu nesigurnosti. Dunja, Vi ste završili i klasični medicinski fakultet, smjer stomatologija, ali se već dugo uspješno bavite i homeopatijom. Kako ste pomirili zvaničnu i alternativnu medicinu?

Upravo tako, prvi princip homeopatije jeste da se slično sličnim liječi - što znači da supstance koje mogu da izazovu neka stanja, kao na primjer kafa što izaziva nesanicu, ili crveni luk koji dovodi do suzenja očiju i curenja iz nosa, upravo ti lijekovi će se koristiti ako ista stanja postoje kod pacijenta.

Naravno, lijekovi se prave od matične tinkture tih biljaka, da ljudi ne pomisle kako uzeti lijek znači popiti kafu ili pojesti taj crveni luk.

Postoji posebna procedura trituracije i sukusije homeopatskih preparata, čime lijekovi dobijaju svoju upotrebnu vrijednost.

Meni lično, iako jesam i pristalica zvanične medicine, s obzirom da sam uporedo studirala i zvaničnu i alternativnu medicinu t.j. homeopatiju, znanje koje sam dobila učenjem homeopatije, mnogo je pomoglo da dublje razumijem zdravstvene probleme i oboljenja koja se ljudima dešavaju.

Čovjek se uglavnom plaši onoga što nedovoljno poznaje, ne razumije...

A objedinjavanjem obje vrste liječenja se mnogo može pomoći, kako u samom

liječenju, tako i u preveniranju raznih stanja i oboljenja.

Takođe, homeopatija je POTPUNO NEŠKODLJIVA! Primjenjuje se na djeci, trudnicama bez ikakvih nusefekata, što je, priznaćete, velika prednost.

Homeopatija je nastala prije više od dva vijeka, priznala je i Svjetska zdravstvena organizacija, prema čijem izvještaju ovaj metod liječenja zauzima drugo mjesto u svijetu, odmah iza kineske medicine. U Rusiji nema apoteke u kojoj se ne mogu nabaviti homeopatski lijekovi. U Srbiji je homeopatija zakonski priznata 2007. godine. Šta je ustvari homeopatija?

Osnivač homeopatije je dr Samuel Hahnemann, dakle doktor koji je takođe najprije koristio sredstva klasične medicine za pomoć ljudima. Međutim, s obzirom na njegovu širinu, radoznalost i želju da učini sve za pacijenta, proučavao je brojne druge načine i došao do homeopatije.

S obzirom da je živio u 18. vijeku, za medicinu tadašnjeg doba to je bilo otkriće! Svuda u svijetu, pa i kod nas, već se uveliko zna za homeopatiju.

U Srbiji, gdje sam predavač već dugi niz godina, postoji interesovanje ljudi da saznaju više, nauče neke osnovne stvari... Homeopatija je priznata kod nas od strane Ministarstva zdravlja, zajedno sa akupunkturom ili reikijem, ali još uvijek nemamo specijalizovane apoteke, gdje bi ljudi mogli nabaviti homeopatske lijekove, već uglavnom, kada dođete na razgovor sa liječnikom - homeopatom, on vam i prepisuje i daje lijek, dakle sve

uradite kod njega.

S jedne strane, to ima veliku prednost, jer ne možete sami sebi "prepisati" lijek, već to radi zaista iskusna osoba, profesionalna u oblasti homeopatije.

S druge strane, ljudi koji se već godinama liječe na ovaj način vremenom pomalo i nauče, koji lijek služi za npr. "bolne sinuse" ili "grip", "upalu grla" i sl. Mada prava vrijednost homeopatije jeste u INDIVIDUALNOM PRISTUPU, gdje svaki pacijent dobija svoj, poseban lijek za njega, u datoj situaciji.

Naravno, postoje i "AKUTNI LIJEKOVI" U HOMEOPATIJI. Tu nema pogreške u smislu da, ako neko npr. ima neku povredu, padne, ugame nogu i vi mu date lijek ARNICA, svakako će mu pomoći, ali je uvijek bolje i mudrije najprije se konsultovati sa stručnim licem.

Šta se tačno podrazumijeva kad kaže-

Dunja Crnogorac

ZDRAVLJE

te da homeopatija posmatra pacijenta kao cjelinu?

Mi smo mnogo "kompleksniji" nego što izgleda na prvi pogled. Čovjek jeste jedna cjelina, svojih fizičkih osobina, emotivnog stanja i mentalnog aspekta.

Ne možemo čovjeka posmatrati samo kroz njegove "simptome", to bi bilo jako površno! Iz tog razloga se u homeopatskoj praksi, velika važnost pridaje tom prvom razgovoru sa pacijentom, gdje saznajemo i stvari koje stoje "iza simptoma", jer oboljenja su znak da se nešto ne radi ispravno!

Organizam nam daje signal da treba da odmorimo, promjenimo nešto, razmislimo, sačekamo...

Razne odgovore možete dobiti kada malo dublje sagledate svoje stanje, a čovjek često o tome i ne razmišlja, jer nismo naučeni u tom pravcu.

Često potiskujemo bijes, tugu, razočarenje, čak osuđujemo sebe, ako nešto ne ide brzinom, kojom mi mislimo da treba... I sva ta osjećanja ostaju u organizmu, koji treba da "preradi" toliku gomilu zbrke...

Iz tog razloga, simptomi su "semafor" koji daje svjetlo, kako bismo obratili pažnju, ali na pravi način!

Jer "zataškavanjem" bola, ili nesanice, nećete riješiti uzrok, a poenta je djelovati na UZROKE, što homeopatija upravo i čini.

U kojoj životnoj dobi se preporučuje homeopatija?

Nema posebnog ograničenja ili preporuke, kada početi sa homeopatskim liječenjem, jer **UVIJEK JE PRAVO VRIJEME!** Ali, svakako da je bolje kad već od dječijeg uzrasta krene prirodno liječenje, bez antibiotika i kortikosteroida.

Mnoge trudnice, što mene lično veoma raduje, dolaze na homeopatiju zbog sebe i svoje buduće bebe, jer homeopatija pomaže i kod porođaja da lakše prođe, kao i pri nicanju zubića, prvih bebinih grčeva i sl.

Da li postoji neka kontraindikacija za homeopatsko liječenje?

Ne postoje kontraindikacije! Homeopatija je potpuno bezbjedna i prirodna, čak ako se i već koriste neki klasični lijekovi, npr. za povišen pritisak, dijabetes, astmu, kombinovanjem uz homeopatiju, postižu se bolji rezultati i generalno se

pacijenti mnogo bolje osjećaju.

Od čega su napravljeni homeopatski lijekovi?

Lijekovi se prave potpuno prirodno, tritracijom od matičnih tinktura različitih biljaka i minerala. Doza t.j. potencija se postiže odgovarajućim razblaženjem matične tinkture.

U Londonu postoji čuvena fabrika, "HELIOS" specijalizovana isključivo za homeopatske lijekove. Takođe i u Njemačkom gradu Kaltzruhe je sjedište poznate homeopatske fabrike DHU.

Prekrasno je vidjeti koliko se poštuju svi propisi pravljenja homeopatskih lijekova.

U njihovim apotekama gotovo uvijek možete nabaviti sve što vam zatreba od homeopatskih preparata... Nadam se da će to u neko dogledno vrijeme, biti i kod nas.

Da li se homeopatske metode mogu primjenjivati i kod djece?

Apsolutno da! Djeca su najzahvalniji pacijenti, jer jako vole homeopatiju, s obzirom da su naše homeopatske granule, veoma lagane za primjenu, rastope se pod jezikom, nisu u formi velikih tableta, koje djeca ne vole.

Tako da je njima ujedno to i zanimljivo... da rastapaju "bonbončić" pod jezikom.

Takođe, kada nastupi neka prehlada, visoka temperatura, grip, upala grla, nosa, homeopatija to veoma lijepo riješi, i dosta brzo, pa i djeca i roditelji sve češće pribjegavaju ovom načinu liječenja.

Šta podrazumijeva jedan homeopatski tretman?

Homeopatski tretman započinje razgovorom sa liječnikom - homeopatom, na osnovu koga on prepisuje i daje lijek specifičan za svakog ponaosob.

Dakle, KONSTITUCIONI LIJEK je lijek, koji vam odgovara u datom trenutku, a šta će tačno biti prepisano za vas, to zavisi od vaših simptoma i vašeg kompletnog stanja, emocija, razmišljanja.

Svemu se pridaje velika važnost, zato razgovor i traje oko sat vremena, ponekad i duže. Jer homeopata treba da razumije vaše cjelokupno stanje.

Šta se sve može liječiti homeopatijom?

Počevši od najranijeg doba, bolno nicanje zubića kod beba, grčevi, problem sa sisanjem, kao i postporođajna depresija i stanja vezana za porođaj žene.

Takođe, kod male djece i odraslih upala grla, nosa, sinusa, glavobolje vezane za menstrualni ciklus, problem puberteta,

problem sa štitnom žlezdom, gastritis, nesanica, emotivne poteškoće i stanja... Astma, kašalj, hronična stanja, kožna oboljenja, ekcemi.

Sve generalno može da se liječi, važno je samo da je homeopata stručan i da odabere pravi lijek za vas. Jer uvijek za jedno stanje postoji najmanje par lijekova, ali treba odabrati pravi lijek specifičan za datog pacijenta.

U tome i jeste izazov, ali i ljepota ove vrste liječenja, jer svakog čovjeka treba "osjetiti". Potrebno je mnogo rada i strpljenja da bi se to postiglo.

Za svakog liječnika homeopatu najveća nagrada je kad se pacijent osjeti bolje!

Pored toga što se uspješan homeopata, Vi se bavite i obrazovanjem u ovoj oblasti. U Podgorici postoji ogranak centra "QUANTAS" iz Beograda, gdje se uspješno obučavaju ljudi iz Crne Gore koje interesuje ova tema. Koliko često se održavaju obuke, kako se zainteresovani mogu prijaviti?

Tako je. Predavač sam u Beogradu, kao i u Podgorici, gdje postoji centar "IASC" koji je kao što ste rekli pod vođstvom velikog holističkog centra za edukaciju QUANTAS, sa sjedištem u Beogradu.

U Podgorici, ovaj centar postoji tri godine, i za školovanje se može prijaviti preko zvanične FB stranice "holistički centar IASC".

Dr Dunju Crnogorac možete kontaktirati na tel +382 (0)69 589 114 ili putem e-maila: crnogorac.dunja@gmail.com

10 DOBRIH RAZLOGA ZA KORIŠĆENJE HOMEOPATIJE:

1. Nema neželjenih efekata
2. Nježna
3. Holistička
4. Potpuna posvećenost pacijentu
5. Preventivna
6. Nema testiranja na životinjama
7. Lako za konzumiranje
8. Aktivno učešće pacijenta
9. Dragocjena kao prva pomoć
10. Medicina budućnosti

ZA ČLANOVE SOZ-A USLUGE EDUKATIVNO TRENAŽNOG CENTRA FOKUS U NIKŠIĆU PO IZUZETNO POVOLJNIM USLOVIMA

Sindikalna organizacija zaposlenih EPCG potpisala je ugovor sa Edukativno trenažnim centrom Fokus u Nikšiću o korišćenju usluga tog centra po izuzetno povoljnim uslovima.

Naime, zaposleni EPCG, članovi SOZ-a, mogu da koriste sve usluge Fokusa po cijeni mjesečne članarine od 20 eura. Takođe, isti popust važi i za članove porodice zaposlenog.

U cijenu mjesečne članarine nije uključena samo teretana, već mnogobrojni trenažni programi, koji su u ponudi Fokusa. Uz mjesečnu članarinu od 20 eura na raspolaganju je neograničen broj termina, a mogu se kombinovati sve usluge Fokusa po želji članova SOZ-a. Fokus je odavno poznat po raznim zanimljivim trenažnim programima za odrasle, ali i za djecu.

EVO KOJI PROGRAMI I U KOJIM TERMINIMA SU NA RASPOLAGANJU:

SALA 1

Vrijeme	Ponedjeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak	Subota
09:00	AEROBIC MIX	AEROBIC MIX		AEROBIC MIX	AEROBIC MIX	
17:00	Dječji funkcionalni motorički trening (Školska)				Dječji funkcionalni motorički trening (Školska)	HIT (Intervalni trening)
18:00	HIT (Intervalni trening)	Dječji funkcionalni motorički trening (Školska)	BODY WEIGHT (trening snage sa težim svesig tijela)	Dječji funkcionalni motorički trening (Školska)	CROSS trening (kruti trening, kardio+snaga)	BODY WEIGHT (trening snage sa težim svesig tijela)
19:00						Pilates + koraktna gimnastika (sala 2)
19:00	BODY WEIGHT (trening snage sa težim svesig tijela)	Pilates + koraktna gimnastika	CROSS trening (kruti trening, kardio+snaga)	Pilates + koraktna gimnastika	HIT (Intervalni trening)	CROSS trening (kruti trening, kardio+snaga)
20:00	CROSS trening (kruti trening, kardio+snaga)	AEROBIC MIX (pilates, stretching, BIC, insanity, cardio)	HIT (Intervalni trening)	AEROBIC MIX (pilates, stretching, BIC, insanity, cardio)	BODY WEIGHT (trening snage sa težim svesig tijela)	
21:00	AEROBIC MIX (pilates, stretching, BIC, insanity, cardio)				AEROBIC MIX (pilates, stretching, BIC, insanity, cardio)	

SALA 2

Vrijeme	Ponedjeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak	Subota
17:00		TOTAL BODY MIX				
17:20						BOXFIT --17:00h
18:20	KARATE ŠKOLICA	BOXFIT	KARATE ŠKOLICA	BOXFIT	KARATE ŠKOLICA	TOTAL BODY MIX --18:00h
19:20	KARATE 1	KARATE 1	TOTAL BODY MIX	KARATE 1	KARATE 1	
20:20	KARATE 2	KARATE 2		KARATE 2	KARATE 2	
21:45	SPORTISTI	SPORTISTI		SPORTISTI	SPORTISTI	

NOVO U GRADU!!!
Otvoren je Fokus Fitness Center.

Ovaj luksuzni prostor nudi sve što je potrebno profesionalcima ali i svima ostalim željnim ozbiljnog treninga, sa profesionalnim trenerima i na novim spravama. Svjetski poznati brend TechnoGym opremio je prostor spravama iz elemental plus programa. Osim za rekreativno vježbanje, ove sprave su idealne i za poboljšanje zdravlja i fizioterapeutske vježbe. Fokus centar otvorenog srca.

TECHNOGYM edukativno-trenažni centar **FOKUS**

TRENAŽNIM PROCESIMA RUKOVODE:

- IVANOVIĆ DEJAN - 3.DAN
Selektor reprezentacije Crne Gore
- SVETLANA BIJELOVIĆ
Fitness trener
- MILAN JOVIČEVIĆ
Profesor fizičke kulture
- PETAR POPOVIĆ
Fitness trener
- IGOR MEMEĐOVIĆ
Magistar sporta

kontakt tel. +382 68 11 33 11
etcfokus@gmail.com fokuskarateklub@gmail.com

Svi zainteresovani članovi SOZ-a, koji žele da iskoriste ovu ponudu moraju se prvo javiti predsjedniku sindikalne podružnice SOZ-a u Direkciji Društva, Vladimiru Nikčeviću, putem i-mejla: vladimir.r.nikcevic@epcg.com ili na telefon: 067600180.

NOVOGODIŠNJI DODATAK

KAKO ODABRATI PRAVO MJESTO ZA KRALJICU NOVOGODIŠNJIH PRAZNIKA – NOVOGODIŠNJU JELKU?

Feng šui pomaže u uređenju doma i doprinosi blagostanju, zato nudi i savjete kako da novogodišnju dekoraciju uredimo tako da nam stvara pozitivnu energiju u domu.

Nije svejedno gdje ćemo staviti novogodišnju jelku i kako ćemo je ukasiti, mjesto za jelku po feng šuiju je od izuzetne važnosti jer će donijeti harmoniju u dom.

Feng šui stručnjaci predlažu da jelku smjestite u zavisnosti šta želite i očekujete od naredne godine:

- Istok (zdravlje i porodica)
- Jugoistok (novac i obilje)
- Jug (slava i reputacija)

Osim što smo izabrali povoljno mesto, jelku treba ukasiti bojama koje će nam donijeti bolju karijeru, više zdravlja, ljubavi i blagostanja.

Evo koje su boje najbolje za jelku:

Sjever (za karijeru): lampioni u plavoj, sivoj, crnoj i bijeloj boji okačite na sjever, jer simbolišu vodene i metalne elemente.

Zapad (kreativnost): ubacimo boje poput sive i zemljanih tonova koje će podstaći našu kreativnu stranu.

Centar (za srce): sve iste boje kao za sjeveroistok i jugozapad. Centar je srce jelke i ključan element, kao što je i u našem organizmu ovo najvažniji organ.

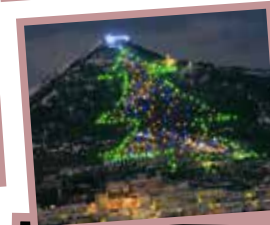
Sjeveroistok (za samopouzdanje): preporučuju se ukrasi u crvenoj, pink, žutoj i zemljanim tonovima. Ove boje simbolišu vatru i zemlju i odlične su za izgradnju ličnosti.

Sjeverozapad (za povezivanje i komunikaciju): iste boje i ukrase koje smo upotrijebili za zapadni dio kako bi izgradili bolje odnose sa drugima u narednoj godini.

Jugozapad (za ljubav): ovaj dio jelke ukasiti istim elementima kao i sjeveroistok i nadajmo se godini punoj ljubavi.

NOVOGODIŠNJE NEOBIČNE JELKE:

NOVOGODIŠNJI DODATAK

DOČEK NOVE GODINE U CRNOJ GORI

Već tradicionalno, primorski gradovi i Podgorica, organizuju doček Nove godine na otvorenom. Bogati program u nekim gradovima počinje i nekoliko dana ranije i nastavlja se sve do božićnih praznika. Pogledajte program po gradovima, ukoliko još niste odlučili gdje ćete za Novu, možda vas privuče neki program i pomogne da donesete odluku.

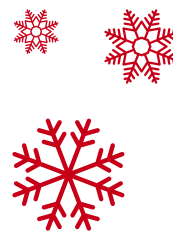

DOBRO NAM UČINJELO

CRVENI KEKSIĆI

SASTOJCI:

- 2 I 1/4 ŠOLJICE BRAŠNA
- 2 KAŠIKE ŠEĆERA
- 2 VELIKE KAŠIKE NEZASLAĐENOG KAKAA
- 2 ČAJNE KAŠIČICE PRAŠKA ZA PECIVO
- 1/4 ČAJNE KAŠIČICE SOLI
- 230 G KREMASTOG SIRA
- 4 VEIKE KAŠIKE MASLACA (SMEKŠANOG)
- 1 JAJE
- 1 VELIKA KAŠIKA CRVENE JESTIVE BOJE
- POLA ŠOLJICE ŠEĆERA U PRAHU

PRIPREMA

1. U MANJU POSUDU STAVITE BRAŠNO, ŠEĆER, KAKAO, PRAŠAK ZA PECIVO I SO, PA ZATIM DOBRO PROMIJEŠAJTE
2. U VEĆU POSUDU STAVITE OMEKŠALI MASLAC I SIR, PA IH DOBRO IZMIJEŠAJTE KAKO BI DOBILI FINU KREMASTU SMJESU. SMJESI DODAJTE JAJE I BOJU TE JOŠ DOBRO UMIJEŠAJTE.
3. SMJESI DODAJTE SVE SASTOJKE I SVE DOBRO UMIJESITE RUKAMA DOK NE DOBIJETE FINU GLATKU FORMU TIJESTA.
4. POSUDU PREKRIJTE KRPOM I OSTAVITE BAREM DVA SATA NA TOPLOM.
5. PEĆNICU PRIJE PEČENJA DOBRO ZAGRIJTE NA 175 STEPENI.
6. U MALU POSUDICU STAVITE PRIPREMLJENI ŠEĆER U PRAHU.
7. ZA TO VRIJEME RAZVUCITE TIJESTO NA DEBLJINU OD OKO 2,5 CENTIMETRA, A POTOM NAPRAVITE OBLIKE KOJE ŽELITE - UZ POMOĆ ČAŠA ILI MODLIĆA. SVAKI KEKSIĆ PRIJE STAVLJANJA NA PAPIR ZA PEČENJE UVALJAJTE U ŠEĆER U PRAHU - S OBJE STRANE.
8. PEČITE IH NA TEMPERATURI OD 175 STEPENI OKO 10-12 MINUTA.
9. PUSTITE KEKSIĆE DA SE SKROZ OHLADE, PA IH OSTAVITE NA PROHLADNO MJESTO NA NEKOLIKO DANA (MINIMUM TRI) KAKO BI KEKSIĆI OTPUSTILI I POSTALI ZAISTA SAVRŠENO BARŠUNASTI.

NOVOGODIŠNJI DODATAK

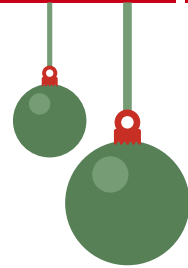
BUKET OD ROLNICA ŠUNKE

SASTOJCI:

- 500g sremičskog sira
- 1 pavlaka
- 200 g tanko sječene praške šunke
- 200 g pečenog kikirikija

PRIPREMA

Umutiti sir i pavlaku. Svaki šnit šunke premazati ovim namazom, urolati i ostaviti u frižideru 24 sata. Kikiriki istucati i dodati siru. Na tacni formirati oblik polulopte. Urolanu šunku seći na kolutiće širine oko 2 cm, i ređati preko sira da izgleda kao buket.

RIBA U FOLIJI

SASTOJCI:

- 25 dag ribljev filea po osobi (oslić, orada i dr.)
- 1 tikvica
- 1 limun
- 5 pera mladog luka
- 1 dcl bijelog vina
- 3 – 4 ožice pavlake za kuvanje
- Maslinovo ulje, so, papar

PRIPREMA

Tikvicu izrezati na tanke trake (julienne), a riblji file na manje fete. Pripremite dovoljno folije i stavite je u posudu za pečenje. Na foliju staviti tikvicu, a preko komade ribe. Posoliti i popapriti, dodati vino, ulje, pavlaku i limunov sok. Folijom obuhvatiti sve sastojke i povezati krajeve kako sadržina ne bi isticurila. Peći na 220 stepeni 15 – 20 minuta. Foliju pažljivo otvoriti, a jelo servirati obilato posuto isjeckanim perima mladog luka.

GRAŠAK, ROTKVICE I KUVANA JAJA S PRELIVOM OD MAJONEZA

Recept za salatu koju možete da poslužite i kao lagan obrok.

SASTOJCI:

- 500 g graška
- 2 veze rotkvice
- 3 tvrdo kuvana jaja
- sok od jednog limuna
- 100 g majoneza
- so, malo šećera, biber

PRIPREMA

Grašak skuvati u slanoj i malo zaslađenoj vodi. Ocijediti ga i ostaviti da se ohladi. Rotkvice narendati na krupnije rezance, kao i jaja. Pomiješati ih sa rotkvicama, posoliti, pobiberiti i zakiseliti limunovim sokom. Grašak pomiješati sa majonezom i dodati rotkvicama.

BOŽIČNA ZVIJEZDA

Biljka 'Božićna zvijezda' je specifična po tome što cvjeta oko novogodišnjih i božićnih praznika. Zbog toga je veoma popularna u svijetu, posljednjih godina i u Crnoj Gori. Savršena je kao poklon, a svojim crvenim cvjetovima uljepšaće svaki prostor za vrijeme praznika. Božićna zvezda (*Euphorbia pulcherrima*) je biljka iz porodice Euphorbiaceae, porijeklom iz Meksika. Botaničko ime euforbija je dobila po Euphorbusu, omiljenom doktoru numidijskog kralja Jube koji je, prema predanju, prvi upotrebio otrovan sok božićne zvijezde kao lijek. Još je zovu i poinzecija po Robertu Poinzecu koji je prvi donio ovu biljku u Sjevernu Ameriku. Božićna zvijezda u prirodi raste kao grm visine do 3 metra, a kao saksijaska biljka poraste na visinu 30-45 cm i znatno je gušća. U svijetu je opšte prihvaćena kao jedan od simbola božićnog praznika iako do hrišćanskog svijeta nije došla sve do 18. vijeka. U Meksiku je uzgajana stotinama godina prije toga. Prema još jednom vjerovanju prastanovnika Centralne Amerike, božićna zvijezda svoj privlačan izgled duguje astečkoj boginji, kojoj je zbog neuzvratačene ljubavi prepuklo srce. Legenda kaže da je iz kapljica njene krvi izrastao vatreni cvijet žarkocrvene boje okružen tamnozelenim listićima. Ono što mi nazivamo cvjetovima u stvari su listići – brakteje (lažni cvjetovi crvene, žute, narandžaste, bijele i krem boje dugi i do 25 centimetara) koji okružuju gotovo neprimjetne cvjetove. Cvijet je vrlo mali i sastoji se od zelenih ili žutih bobica, sakupljenih u štitastu cvast na kraju grane, okruženih vijencem listova koji u vrijeme cvjetanja dobijaju sjajnu i intenzivnu crvenu boju. Uloga brakteja je da različitim bojama privuku insekte koji oprašuju biljku.

Kupovina Božićne zvijezde

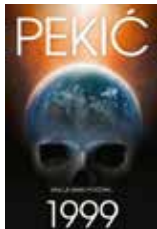
Biljka koju kupujete trebalo bi da ima tamno zeleno lišće. Uvelo ili oštećeno lišće govori nam da biljka nije pravilno njegovana. Birajte biljke sa zdravim cvjetovima jarkih boja. Božićnu zvijezdu bi trebalo postaviti u blizini prozora ili na neko drugo osvijetljeno mesto. Ona je tropska biljka i obično se, u plastenicima, gaji na temperaturama od 15 – 25 stepeni. Visoke temperature i kratke temperaturne razlike će skratiti životni vijek biljke. Zalijte je samo onda kada je zemlja potpuno suva. Zalivajte je tako da voda prođe do tacne na kojoj se nalazi saksija. Višak vode prospite. Krajem zime i početkom proljeća, biljka će završiti sa cvjetanjem i početi da opada. Tada bi trebalo sve grane skratiti na oko 10 – 15 cm visine i biljku staviti na hladnije mjesto. Na dno saksije, ispod zemlje, postavite sloj šljunka. Biljku zalivati obilno, jednom nedjeljno.

NOVOGODIŠNJI DODATAK

PREPORUKE ZA ČITANJE

KOJE FILMOVE POGLEDATI?

1999 – Borislav Pekić

Preporuku popularnog romana Borislava Pekića započinjemo citatom: „Zemlja se zvala Arnos. Opet je 1999, i mladić Arno čeka dje-

voyku Marie-Louise na pašnjaku koga je zvao Zeleni Kraj. Očekuje se smak svijeta kada bude pomračenje sunca, šestog jula 1999. Vrijeme će i dalje postojati, ali neće postojati ljudi.“

Autor djela je jedan od najznačajnijih književnika dvadesetog vijeka sa naših prostora. Za života, ostvario se i kao dramski pisac i filmski scenarista. Dobitnik je NIN-ove nagrade za roman „Hodočašće Arsenija Njegovana“, a isticao se i po drugim priznanjima.

Roman 1999. je posljednji dio Pekićeve antropološke trilogije Bjesnilo – Atlantida – 1999. Riječ o zbirci pripovjedaka i romana u kojima se kroz neizračunjivo vrijeme spajaju rađanje, lutanje i smrt jedne komete. Slutnja propasti civilizacije na pragu samouništenja njenim tragičnim junacima daje simboličke obrise posljednjih bića na opustošenoj planeti. Ova dramatična priča u različitim junacima prepoznaje istu sudbinu, i kroz pet priča i pet čovječanstava udaljenih milionima godina sjediniti ih u zajedničku kataklizmu.

Soba s pogledom – E. M. Forster

Roman mladenačke tematike, romantičnog i blago ironičnog ugođaja, vezan je uz

mediteranski krajolik i temu engleskih turista u Italiji. Autor djela nas upoznaje sa djevojkom Lusi koja, sa svojom pratnjom, boravi u Firenci, ali po dolasku u grad biva nezadovoljna jer njena soba nema pogled na rijeku Arno. Gospodin Emerson i njegov sin George, dvojica nekonvencionalnih pripadnika građanske klase, susretljivo ustupaju svoju sobu mladim damama, a već idućih između Lusi i Džordža se rađa ljubav. Nego, prepreka romantičnoj ljubavi je Lusin vjerenik koji je čeka u Engleskoj. Dilema - za koga od njih dvojice da se opredijeli, osnovna je nit romana. Stoga, čitalac će uživati u oslikavanju životnih vrijednosti, konvencija i spontanosti, discipline i anarhičnog postupanja. U sredini je pojedinac koji treba donijeti odluku u

Novogodišnji praznici, pored slavlja i veselja, donose i slobodno vrijeme koje možemo iskoristiti da odgledamo neki dobar film ili pročitatmo dobru knjigu. Umotani u toplo čebe, na kauču u dnevnoj sobi, uz čaj ili kafu, utonimo u neka stara-nova vremena.

Bonnie i Clyde (1967.)

biografski/kriminalistički/drama

Vrijeme je usred Velike Depresije. Clyde Barrow i Bonnie Parker upoznaju se kada Clyde pokuša ukrasti auto Bonniene majke. Bonnie, koja se dosađuje radeći kao konobarica, zaintrigirana je Clydeom i odlučuje mu se pridružiti u njegovom uzbuđljivom životu punom sitnog kriminala. S vremenom prelaze i na pljačke banaka s puno većim posljedicama, bježe od policije predvođene teksaškim rendžerom Frankom Hamerom.

DUH (1990)

drama/horor/triler

Sem i Moli su srećni bračni par. Jedne večeri, na putu od pozorišta do kuće, presreće ih pljačkaš, koji ubija Sema. Ali, njegov duh nije spreman da se odvoji od Moli. Ostaje u njenoj blizini. Tako saznaje da njegova smrt nije slučajnost. Mora da upozori Moli na ljude koji su organizovali njegovo ubistvo, ali ne zna kako to da uradi, jer ona ne može da ga vidi.

Kum (1972.)

drama/kriminalistički

Don Vito Corleone najstariji je član i harizmatični vođa mafijaške porodice talijanskog porijekla. Corleoni kontrolišu dio ilegalnog tržišta New Yorka gdje stvari drže pod kontrolom. Sve će se promijeniti dolaskom Sollozza, gangstera kojeg podržava druga mafijaška porodica. Sollozzo dolazi sa namjerom dilovanja droge po cijelom New Yorku što će razbjesniti starog Corleonea koji ne podnosi drogu i ono što ona donosi. Corleone nije zainteresovan za nove poslovne poduhvate koji uključuju narkotike. Uskoro će uslijediti pokušaj ubistva starog Corleonea te nakon toga i otmičarstva od Don Vitovih savjetnika, a sve sa ciljem prisiljavanja Corleoneovog sina Michaela da uđe u posao s drogom.

Diplomac (1967.)

komedija/drama/romantika

Dvadesetogodišnji Benjamin Braddock upravo je završio fakultet i vraća se kući kako bi uspjeh proslavio s roditeljima i prijateljima. Iako su njegovi roditelji dali sve od sebe kako bi priredili veliku zabavu, Benjamin se i dalje osjeća nelagodno u njihovom društvu. No, kada ga gđa Robison, žena očevo kolege, zamoli za prevoz kući, on odlučuje prihvatiti. Kada se nađu u njenoj kući Benjamin shvati da gđa Robison želi nešto više od prevoza.

PUTOPISNA REPORTAŽA

RUŠEVINE ČUDESNE MOĆI (II DIO)

Tekst i fotografije: *Andrija Kasom*

Na putovanjima nikada u potpunosti ne slijedim program agencije, tako je bilo i ovog puta. Izbjegavao sam izlete koji su vodili na plaže, imamo i mi lijepe plaže od Ulcinja do Herceg Novog, naše plavo Jadransko more. Te dane sam koristio za nova otkrića ove čudesne zemlje. Agencija Gallileo je još jednom dokazala da je Lider među agencijama u Crnoj Gori. Tura Loutraki-Peloponez je pravi keč iz rukava za sve one koji vole aktivan odmor, nova saznanja, avanture...a dobro dođe i „statičnim“ turistima jer samo 50 metara ih dijeli od plaže, ležaljki i suncobrana. Srećan sam što pripadam prvoj grupi, svaki novi dan je bio izazov, zemlja čudesnih ruševina, izuzetno ljubaznih i opuštenih ljudi osvajala me je na svakom koraku.

A grupa, zatvorena u svoje „atare“, skontao sam to na startu. Okrenuo sam se avanturi i ostvarenju svog cilja: što više vidjeti, slijediti svoje želje i ciljeve...a druženja ostaviti za neki drugi put...

I put me je odveo u Atinu i Nafplio...

OD RAZOČARENJA DO ODUŠEVLENJA

Dolaskom u Loutraki, za cilj sam prvo imao da saznam đe se nalazi autobuska stanica. Nije je bilo teško naći, u glavnoj je ulici. Prijatno iznenađenje je bilo što sam dobio flajere za destinacije koje su me interesovale, sa tačnom satnicom polaska i povratka autobusa.

Ka Atini sam krenuo u ranim jutarnjim satima, ova dva grada su povezana autoputom, stiže se za manje od sata. Od ljubaznih i predusretljivih Grka se može dobiti svaka informacija, brzo sam se našao u srcu Atine, na trgu Omonia. Prve

slike i razočarenje. Trg je bio „preplavljen“ kartonima, izbjeglice su tu našle svoje utočište, prenočište... ovo mjesto nijesam mogao prihvatiti kao centar grada.

No, prvi utisak nikako ne smije biti presudan, treba nastaviti dalje i otkriti sve ono što ovaj grad čini veličanstvenim. Kretanje javnim saobraćajem kroz Atinu je lako, postoji moderan metro sa tri linije, tramvaji pokrivaju kvartove južno i zapadno od Sintagme i Monastirakija, dok se u sve ostale djelove grada može doći autobusima. Cijene karata prevoza su veoma povoljne.

Uputio sam se metroom ka Akropolju. Stigao sam u trenutku kada je kapija širom otvarala vrata za posjetioce. Akropolj je najbolje posjetiti u ranim jutarnjim satima, najmanja je gužva. Kasnije naiđu grupe turista, ima ih iz cijelog svijeta, teško se mimoilaziti uskim stazama, stepenicama...iako je sve regulisano na pravi način. Mogao sam da biram da li ću uzeti ulaznicu od 20 ili 30 eura. Ulaznica od 30 eura podrazumijevala Agoru, Dionisovo pozorište, Hram Zeusa Olimpijskog i po-

sjete muzeja. Odlučio sam se za skuplju kartu, doći u Atinu a ne posjetiti muzeje bio bi promašaj. Taj „luksuz“ sebi nijesam mogao dozvoliti. Na prostoru Akropolja sam ostao oko četiri sata, protekla su ko jedan trenutak. Oduševljen viđenim, nijesam stajao, želio sam zaviriti u svaki kut, iako to nije bilo moguće. Poseban utisak ovog velelepnog kompleksa, na mene je ostavio Muzej Akropolja, u kojem su smještene mnoge skulpture i reljefi iz frizera, te ostali eksponati koji su nastali još u Arhajskom periodu, pa preko Klasičnog do Helenističkog i Rimskog.

Pješaka sam krenuo ka zgradi Parlamenta, prolazeći pored Hadrijanove kapije, nastavlajući pored botaničke bašte... sve je relativno blizu. Na trgu Sintagma pored Parlamenta, bila je velika grupa turista i pored sitne kiše koja je počela padati. Pridružio sam im se u čekanju tradicionalne smjene straže, koja je pravi praznik za oči. Straža se mijenja na svaki sat vremena i čine je specijalne jedinice grčke vojske – nadaleko čuvenih Evzona. Nevjerovatna mi je bila činjenica da stražari taj sat vre-

PUTOPIŠNA REPORTAŽA

mena stoje nepomični, pogledi su im zakovani za jednu tačku, a ritual smjene je nesvakidašanj, pamti se za sva vremena. Metroom sam se vratio do trga Omonia, zakoračili su popodnevi sati, trg i njegova okolina bila je prepuna ljudi. Sve terase kafiterija su bile prepune, slobodno mjesto se nije moglo naći, život grada se osjećao na svakom koraku. Kako mi nije bilo suđeno da na ovom mjestu malo odmorim, nastavio sam ulicom ka Monastrakiju. Kvart koji se nalazi ispod Akropolja je naročito poznat među kupoholičarima. Monastiraki je ispunjen prodavnicama, suvenirnicama, antikvarnicama, kafćima i tavernama. Svega ovde ima, od igle do lokomotive. Na sam izgled kvarta su dosta uticali Vizantijsko i Osmanlijsko carstvo. Tradicionalna grčka muzika se ori ulicama Monastirakija. Ovde se nalazi Hadrijanova biblioteka, koju je sagradio rimski car Hadrijan.

NAJROMANTIČNIJI GRAD GRČKE

Impresije Atine su se duboko urezale u meni, želim da se vratim ovom gradu, jedan dan za ovaj kosmopolitanski, višemilionski grad je malo. Razmišljao sam da li da mu se vratim sledećeg dana ili nastavim dalje?! Znatiželja me je natjerala da idem dalje i odlučujem se za posjetu grada Nafplio koji je bio prvi glavni grad Grčke između 1823. i 1834. godine. Prema mitologiji, grad je osnovao Nafplios, sin Boga Posejdona.

Prvim koracima uskim, popločanim, malim uličicama osjetio sam dušu grada, u njemu bih mogao provesti jedan opušteni, relaksirajući odmor. Drevne zidine, srednjovjekovni dvorci, spomenici i kipovi, Otomanske fontane i mletačke ili neoklasične zgrade su me opčinile svojom jednostavnošću jedinstvene arhitekture i ljepote. Ovde sam se osjetio svoj na svome, grad posjeduje sve što volim.

Pored romantičarske atmosfere koja posjetioca prati na svakom koraku, pažnju su mi privukle tri tvrđave Palamidi, Akronafplia i vodeni dvorac Bourtz. Morao sam ih posjetiti. Ja ne bih bio ja da nisam zakoračio njima, tvrđave su me oduvijek privlačile, zbog njih ponekad, u sebi, zažalim što nisam živio u to vrijeme.

Agencija „Galileo“ zaista ima privilegiju

što u svojim redovima ima Biljanu Korhner Keleman, divnu ženu – Damu, uvijek spremnu da pomogne, da ukaže na mjesta koja vrijedi posjetiti, a nijesu obuhvaćena programom. To mi se desilo u ovom gradu i taj gest ću pamtit. Kako sam izrazio želju da posjetim tvrđave, predložio sam Biljani da ostanem u gradu i taksijem dođem do plaže na koju su oni otišli, dobio sam odgovor: „Andrija, nikakve potrebe nema za tim, mi ćemo se vratiti za vas i nastavljamo put za Loutraki“. Gest koji bi malo ko danas uradio. I krenula je moja putešestvija tvrđavama.

Palamidi tvrđava je izgrađena na vrhu visokog brežuljka koji se uzdiže iznad grada. Izgradili su je Mlečani tokom okupacije ovih prostora. Tvrđava je bila vrlo velik i ambiciozan projekt, koji se završio u relativno kratkom razdoblju od 1711. do 1714. godine. Do tvrđave vodi preko hiljadu stepenica, uklesane u kamen, ali stanovnici Nafpliona kažu da ih ima 999. Sunce je pržilo svom žestinom, do vrha tvrđave sam stigao ko da sam iz mora izašao, nisam nijednog trenutka zaža-

lio što sam krenuo do nje, viđeno je bilo nesvakidašnje. Pogled koji se pruža sa tvrđave na Argolic zaliv, panoramu grada i okolinu, krovove i preostale dvije tvrđave ostavlja bez riječi. Iz ove perspektive, preostale dvije tvrđave su me mamele i požurivale da im se što prije uputim. I pored znatiželje, ostao sam malo duže iako je dan neumoljivo tekao. U restoranu, na vrhu tvrđave, pored posebnosti svih jela koja su se nudila na meniju, počastio sam sebe grčkom salatom, ukusniju jeo nisam, morao sam dopuniti „baterije“ da bih nastavio dalje.

Spuštajući se sa tvrđave Palamidi put me je doveo do tvrđave Akronafplia koje su povezane. Nalazi se u starom dijelu grada i najstarija je tvrđava u Nafplionu. Iako je manje zanimljiva, vrijedelo je posjetiti je. Ova tvrđava se koristila kao Grčki politički zatvor od 1936 do 1956. godine, a danas je tu savremeni luksuzni hotel.

Da bih stigao do tvrđave Bourtz, morao sam ići brodićem, platio sam povratnu kartu 14 eura. Tvrđava, koju su izgradili Venecijanci da brani grad od gusara i osvajača sa mora, nalazi se u središtu luke Nafplio. Služila je kao tvrđava do 1865. godine. Od 1930 do 1970, to je bio hotel. Od tada je uglavnom turistička atrakcija, domaćin povremenih muzičkih festivala ljeti.

Nafplio-nu bih se iznova vratio. Vratio bih se tim uskim popločanim, cvijećem punim uličicama, tradicionalnim restoranima, kafiterijama... pozitivnoj energiji koja se osjeća na svakom koraku. Ovaj grad je po mom meraku.

50.

kolo nagradne igre za zaposlene
”BUDI U TOKU, BUDI U IGRI”

**IZVUČENO
 ŠEST
 NAGRADA**

U OVOM KOLU NAGRADE SU OBEZBIJEDILI: LOVČEN OSIGURANJE AD - GODIŠNJE OSIGURANJE KUĆE ILI STANA, OPTIKA „OPTOTIM“ - DVA VAUČERA OD PO 50 EURA, KLUB KOREKTIVNE GIMNASTIKE “ISKRA” MASAŽU, EDUKATIVNO TRENAŽNI CENTAR FOKUS MJESEČNU ČLANARINU ZA GRUPNE TRENINJE, A DR DUNJA CRNOGORAC HOMEOPATSKI PREGLED.

NAGRADA LOVČEN OSIGURANJA A.D. PODGORICA:

1. *Krsto Papić (HE "Piva")*

VAUČERE OD 50 EURA U OPTIKAMA „OPTOTIM“ DOBILI SU:

1. *Radmila Nikčević (Direkcija)*
 2. *Radmila Sekulić (OJ Ulcinj)*

**MASAŽU U KLUBU KOREKTIVNE GIMNASTIKE
 „ISKRA“ DOBIO/LA JE:**

1. *Sonja Mijanović (Direkcija)*

MJESEČNA ČLANARINA ZA GRUPNETRENINJE U EDUKATIVNO TRENAŽNOM CENTRU “FOKUS” U NIKŠIĆU:

1. *Igor Todorović (Direkcija za razvoj i inženjering)*

HOMEOPATSKI PREGLED:

1. *Ranko Pavičević (HE "Perućica")*

Komisija za izvlačenje: Svetlana Gardašević (SOZ) i Miodrag Vuković (Direkcija za odnose sa javnošću)

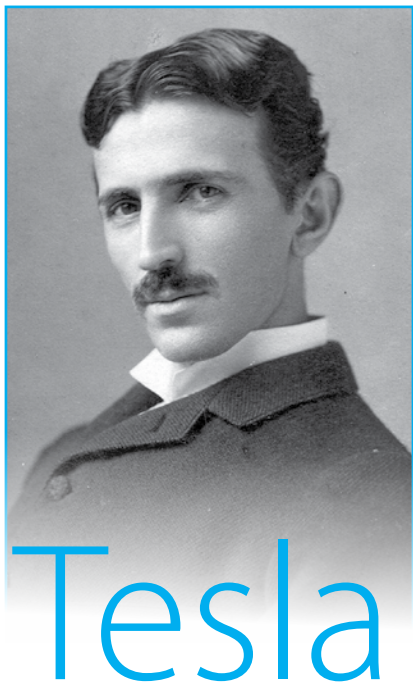
NAPOMENA:

Pravo na učešće u nagradnoj igri imaju samo zaposleni u EPCG. Poštovane kolege obavještavamo vas da ćemo u obzir uzimati samo kupone sa tačnim odgovorom na nagradno pitanje. Istovremeno podsjećamo Vas da se, shodno pravilima, učešće u nagradnoj igri obezbjeđuje popunjavanjem isključivo jednog kupona. Svi oni koji budu slali dva ili više kupona, kao i kuponi sa netačnim ili bez odgovora biće unaprijed diskvalifikovani.

REDAKCIJA

NAGRADNO PITANJE U OVOM KOLU:

Koliko sporazuma u okviru akcije Podijelimo teret 5 je potpisano do 14. decembra 2017. godine?

Sama planeta Zemlja očigledno je rotor gigantskog električnog generatora. Zemlja je zapravo magnet koji se obrće, i prema tome Tesla je zaključio da nema nikakve potrebe da se grade objekti koji proizvode struju jer Zemlja to već i onako čini. Potrebne su samo antene kojima bi se to zemljino ogromno električno polje jednostavno upotrijebilo. Ono bi u potpunosti bilo i ekološki čisto.

Teslini izumi bi bili u stanju da razriješe mnoge probleme današnjice i vjerovatno bi globalnu civilizaciju usmjerili na put koji bi vodio u harmoniju čovjeka i kosmosa. Zauzvatio bi se čovjek u pokušajima da prirodu prilagodi sebi na neadekvatan način, jer priroda je beskonačni osnovni entitet, uvijek iznad čovjeka. I samo čovječanstvo nije ljudski proizvod..

Proučavanje Tesle nije samo naučno pitanje, u njegovom radu ne treba tražiti prevashodno tehnološka rješenja. Tesla je, praktično, spona zapadne i istočne civilizacije. Na njegovom radu može da se zasnuje nova duhovnost Čovjeka koji će shvatiti Vrijeme (koje je potpuno nematerijalno i predstavlja samo dejstvo matematičkih zakona) i prodirjeti u savršenije nivoe kosmičkog postojanja.

MUDRE MISLI

tanja.nikcevic@epcg.com

BITI ČOVJEK

„Morate da budete svoji. Budite iskreni prema onome ko ste i šta ste. Ako vas ljudi i dalje vole, to je sjajno. A ako vas ne vole, to je njihov problem.“ **Sting**

„Nikad ne možeš biti toliko glup, koliko ja mogu da budem gluv. Nikad ne možeš da budeš toliko alav, koliko ja mogu da ti dam. Nikad ne možeš toliko da srušiš, koliko ja mogu iznova da sagradim. I nikad, ama baš nikad, ne možeš da budeš toliko zao, koliko ja mogu da budem dobar.“ **Ivo Andrić**

„Moje ćutanje ne znači da ja ne znam šta ljudi govore iza mojih leđa. Moje ćutanje je samo znak da oni ne zaslužuju moj komentar.“ **Žarko Laušević**

„Dobra je svaka muka koja nas povezuje i loše je svako dobro koje nas razdvaja.“ **Dušan Radović**

„Ako nekoga mrzi mnogo ljudi, to mora da je dobar čovjek.“ **Viljem Šekspir**

„Glupost je najneobičnija od svih bolesti - od nje ne pati bolesnik, nego svi ostali.“ **Phil Bosmans**

„Neki ljudi nikada ne polude. Kakve zaista užasne živote oni vode.“ **Žak Prever**

„Sve odrasle osobe su najprije bile djeca (Ali se malo njih toga sjeća).“ **Antoine de Saint-Exupery**

„Uspjeh nije konačan, neuspjeh nije fatalan: hrabrost da se nastavi je ta koja se računa.“ **Vinston Čerčil**

„Sve što jesam, i što se nadam da ću biti, dugujem svojoj majci.“ **Abraham Lincoln**

**KLUB KOREKTIVNE
GIMNASTIKE
ISKRA**

TEL: +382 67 20 99 55 ILI +382 67 24 17 85

ADRESA: BULEVAR IVANA CRNOJEVIĆA 73, 81000 PODGORICA

E-MAIL: BACO.DROBNJAK@GMAIL.COM

Vaše Zdravlje

treba da bude na

PRVOM MJESTU

Programi – usluge:

- Korektivna gimnastika za djecu i odrasle
- Školica sporta za djecu
- Joga (za zrave, za osobe sa zdravstvenim problemima, za starije od 65. godina i za trudnice) grupno i individualno
- Energoterapija
- Masaža
- Elektroterapija
- Kineziterapija

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

epcg
Gimnastika Omladine AD NAŠICE

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

epcg
Gimnastika Omladine AD NAŠICE

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

51. KOLO NAGRADNE IGRE ZA ZAPOSLENE "BUDI U TOKU - BUDI U IGRI"

BOGAT NAGRADNI FOND

NAGRADNO PITANJE ▶

PRAVILA NAGRADNE IGRE:

Priručnik nagradne igre "Budi u toku - budi u igri" je Direkcija za odnose sa javnošću EPCG. Svrha priređivanja je nagrađivanje zaposlenih, osim u Direkciji za odnose sa javnošću. Jedno lice ima pravo da popuni jedan kupon. Izvlačenje kupona organizuje Direkcija za odnose sa javnošću, a imena dobitnika biće objavljena u narednom broju lista EPCG. Za učešće u igri, potrebno je tačno odgovoriti na nagradno pitanje.

KOLIKO SPORAZUMA U OKVIRU AKCIJE PODIJELIMO TERET 5 JE POTPISANO DO 14. DECEMBRA 2017. GODINE?

